

ТИЖДЕНЬ БЕЗ СОЛОДКОГО

ЕКСПЕРИМЕНТ с. 9

СЕРЕДА

20 листопада 2019

№46

ПРИЇХАВ ЛАУРЕАТ «ОСКАРА»

ВІДПОЧИНОК с. 21

1 блок

Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

te.20minut.ua

РІДНІ ЗАГИБЛИХ У ПОЛЬЩІ ЧОЛОВІКІВ ХОЧУТЬ ЗНАТИ ПРАВДУ

- ▶ Тіла двох заробітчан родом із Тернопільщини знайшли у Польщі в ангарі для зберігання фруктів та овочів, наповненому азотом, без доступу кисню
- ▶ Рідні чоловіків хочуть поїхати в Польщу і дізнатися правду, хоча б для себе, бо не вірять у почуту версію
- ▶ «RIA плюс» запитала в експертів, на що звертати увагу, їдучи на роботу за кордон

Читайте **ГОЛОВНЕ** с. 5

В Польщі працює майже 900 000 українців
За останніх 1,5 року приблизно 800 — загинуло
Причини — різні

за даними Нацбанку Польщі

СЬОГОДНІ У НОМЕРІ

124

ІНФОГРАФІКА ОЛЬГА РАГУЛЬСКА

ВАКАНСІЇ ВІД ПРО-ВІДНИХ ФІРМ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

Допоможіть мамі п'ятьох дітей

Читайте **ДОПОМОГА** с. 3

Як змінюються ціни на овочі та фрукти

Читайте **АНАЛІТИКА** с. 12

НАЙДЕШЕВШЕ ТАКСІ

TAXI 917

30 Мінімальний проїзд грн

ВІРОБНИЦТВО ТА ПРОДАЖ

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ БЕТОННИЙ ЗАВОД

- Панелей
- Перемичок
- Фундаментних блоків
- Балконних плит
- Плит огорожі
- Товарного бетону
- Фібробетону

☎ 0500 600 400

вул. Бродівська, 48

МІЙ ДВІР

БРУКІВКА

www.miidvir.ua

м. Тернопіль, вул. Крушельницької, 18, оф. 203, тел.: (0352) 52-28-18

ТЕРНОПІЛЬ БУДКОНТРОЛЬ

ПАЙОВА ЧАСТКА

Луцаківського - Тролейбусна

- будівництво комфорт-класу
- індивідуальне опалення
- клас енергозбереження «А»
- підземний паркінг
- персональний підхід

ЦЕГЛЯНИЙ БУДИНОК

офіс: вул. Київська, 7Д, тел.: (067) 128-51-71, (0352) 42-00-14, сайт: www.bud-control.te.ua

КОНФЛІКТ ЧЕРЕЗ ПРИМІЩЕННЯ «АПТЕКИ №78» ТРИВАЄ

Майно ■ Одна із найстаріших аптек Тернополя «Аптека №78» залишається у тому ж приміщенні за адресою вул. Руська, 23: Львівський апеляційний суд не задовольнив апеляційну скаргу Тернопільської міської ради. Приміщення залишили на балансі обласної ради. А у міській раді таке рішення вважають рейдерським захопленням приміщення

МАР'ЯНА ДОХВАТ, 097-783-53-39
MARJANA.DOKHVAT@GMAIL.COM

«Аптека №78» вперше відкрила свої двері в 1959-му. Вона — власність Тернопільської облради, а приміщення, у якій розташована, — комунальна власність міськради. Облрада народних депутатів своїм рішенням від 16 липня 1992 року «Про комунальну власність області», віднесла до спільної власності територіальної громади області майно аптеки № 78.

— А 15 березня 2007 року виконавчий комітет Тернопільської міської ради ухвалив рішення «Про оформлення права власності за Тернопільською міською радою», — каже завідувачка найстарішої аптеки Тернополя Ольга Жеруха. — «З метою забезпечення належного обліку будівель комунальної власності», як зазначається в пояснювальній записці. 18 квітня 2007 року, міськрада отримала свідоцтво про право власності на приміщення.

Його так само, як і рішення виконкому міської ради від 15.03.2007-го, скасував 4 липня 2019-го року Господарський суд Тернопільської області. Позов тоді подала обласна рада за підписом голови Віктора Овчарука.

— Передували цьому завершення угоди про оренду в 2016-му та спроби виселити аптекарів з приміщення, оскільки його виконком міськради своїм рішенням від 11 липня 2018-го передав в оренду приватному підприємцю Сергію

Згідно з рішенням Львівського апеляційного суду від 4 листопада 2019-го, приміщення аптеки на балансі Тернопільської обласної ради

Пушкарю для створення аптеки, але приватної, — каже завідувачка «Аптеки 78».

Нагадаємо, договір оренди на приміщення на вул. Руській, 23, яке було у комунальній власності міста, закінчився у 2016-му. Оскільки обласна аптека не звільнила приміщення своєчасно, ця ситуація вирішувалася у судовому порядку. За результатами всіх слухань, Господарський суд зобов'язав аптеку звільнити приміщення, але працівники цього не зробили. Тому було відкрито виконавче провадження на виконання судового наказу щодо звільнення цього приміщення. 8 лютого 2019-го в аптеку прийшли судові виконавці описувати майно, але процедуру відтермінували на 10 днів. За цей час міська та обласна ради мали домовитися

Приміщення аптеки, згідно із рішенням суду, — спільна власність територіальних громад сіл, селищ, міст Тернопільської області в особі Тернопільської обласної ради. У міській раді не погоджуються

про подальшу долю аптеки. Тоді компромісу вони не знайшли. Згодом працівники аптеки разом із клієнтами влаштували акцію протесту, але результатів вона не дала. Судові виконавці знову приходили 19 лютого, але виконавчого провадження не здійснили. На той час приміщення вже передали приватному підприємцю. А 21 лютого Тернопільська облрада звернулася до Господарського суду області з позовом про визнання недійсним рішення виконавчого комітету про перехід аптеки у власність міськради. Провадження відкрили 18 березня. Судове засідання відбулося 4 липня. Суддею у справі була Надія Бурда. Позивачами у справі була облрада, а відповідачами виконком міської ради та Тернопільська місь-

ка рада.

У позові облрада просила скасувати рішення виконавчого комітету міської ради від 15.03.2007 «Про оформлення права власності за Тернопільською міською радою», свідоцтва про право власності міської ради від 18.04.2007 та визнати право спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Тернопільської області в особі Тернопільської обласної ради на нежитлове приміщення за адресою: м. Тернопіль, вул. Руська, 23, загальною площею 634,3 кв. м. Суд позов задовольнив і, згідно із рішенням, міська рада не має права виселяти 78-у аптеку з приміщення. Міська рада подала апеляцію, але прогнала.

Міська рада прогнала

— Судове засідання відбулося у Львівському апеляційному суді 4 листопада, — повідомляє пані Ольга Жеруха. — Приміщення, загальною площею 634,3 квадратних метри, в якому працює Тернопільська обласна аптека № 78, що на Руській, 23, залишається на балансі облради.

Приміщення відтепер — спільна власність територіальних громад сіл, селищ, міст Тернопільської області в особі Тернопільської обласної ради.

— Рішення апеляційного господарського суду — не просто перемога аптекарів, а й практика, якою тепер можуть скористатися й інші колективи, які вже роки орендують приміщення в міськраді, — каже пані Ольга. — А таких чимало. Тож слід міськраді очікувати нових судових позовів. Відкритим також залишається і питання щодо коштів, сплачених за 12 років облрадою, яка є власником аптеки, орендареві, тобто міськраді. Сума — астрономічна. Її повернення буде значним навантаженням для бюджету міста. Доведеться економити на бруківці та нещасним пенсіонерах, які оплачують завищені тарифи торф'яних котелень. Тож дискусій не уникнути. А вони тільки ще більше поглиблюють і так глибокий конфлікт

У липні 2019-го, коли аптека вперше виграла суд, відвідувачі раділи, що працівники відстоювали свої права, і казали, якби аптеку закрили, то на її місці був би генделік

між міською та обласною радами.

Рейдерське захоплення

Ми запитали у міськраді, чи звертатиметься влада ще до суду і що скаже про кошти за оренду приміщення, які облрада сплачувала протягом 12 років. У відповідь на інформаційний запит йдеться про те, що 14 листопада 2017-го року господарський суд області прийняв рішення зобов'язати КП Тернопільської обласної ради Тернопільська обласна аптека №78 звільнити нежитлове приміщення, площею 633,7 м кв, за адресою вул. Руська, 23 та передати його за актом прийому-передачі КП «Підприємство матеріально-технічного забезпечення Тернопільської міської ради». Це рішення набрало законної сили та в порядку ст. 326 ГПК України є обов'язковим на всій території.

— Отже, станом на сьогодні існує два судових рішення, що набрали законної сили, між тими самими особами, які кардинально визначають неоднакове застосування одних і тих же норм матеріального права, — йдеться у відповіді на запит, який підписав заступник міського голови Іван Хімейчук. — Зокрема, у різному тлумаченні одними і тими

ж судами змісту норм права, що призвело до різних висновків про наявність чи відсутність суб'єктивних прав та обов'язків учасників відповідних правовідносин. Також у різному застосуванні правил вирішення колізій між нормами права для регулювання аналогічних правовідносин або у поширенні дії норми на певні відносини в одних випадках і незастосуванні цієї норми до аналогічних відносин в інших випадках. У різному застосуванні аналогії права чи закону і подібних правовідносинах.

Окрім цього, у відповіді йдеться про те, що, на думку міської ради, постановою Західного апеляційного господарського суду від 4 листопада 2019-го року є рейдерським захопленням Тернопільською обласною радою майна Тернопільської міської територіальної громади. Тому її представницький орган — міська рада — ініціюватиме звернення на адресу судової інстанції за захистом порушеного, невизнаного або оспорюваного права та законних інтересів, які стосуються приміщення вищезгаданної аптеки.

Про суму за оренду приміщення, яку облрада сплачувала протягом 12 років, та долю цих коштів у відповіді не йдеться.

НА ТЕРНОПІЛЬЩИНІ ПРОСЯТЬ ВРЯТУВАТИ МАМУ П'ЯТЬОХ ДІТЕЙ

Порятунк ■ У багатодітній сім'ї, яка проживає у селі Старий Тараж, Кременецького району, сталася біда. Мама п'яти дітей, їдучи додому, впала зі скутера і отримала важку травму голови. Зараз 38-річна Тетяна Спосіб перебуває у важкому стані в реанімації на апараті штучного дихання. Сім'я не в змозі оплатити витрати на лікування.

НАТАЛІЯ КОРПАН, 097-144-81-32,
NATALIAKORPAN18@GMAIL.COM

— 8 листопада жителька села Старий Тараж керувала скутером Yamaha Jog i, як припускають слідчі, не впоралася з керуванням та впала з транспортного засобу, — повідомив начальник відділу комунікації головного управління нацполіції в області Сергій Крета. — Жінку доправили в реанімаційне відділення. У потерпілої взяли кров для перевірки на вміст алкоголю. Триває слідство. Подію внесли в ЄРДР відповідно до статті 286 частина 1 ККУ.

— Лікарі кажуть готуватися до найгіршого, а ми молодшим діткам навіть ще не говоримо, куди поїхала їхня мама, — каже брат Тетяни. — Старші розуміють, що біда

У реанімації

Тетяну посеред дороги при виїзді з Почаєва помітив водій автомобіля. Він викликав і швидку, і поліцію. Жінку госпіталізували з закритою черепно-мозковою травмою, струсом головного мозку, закритим переломом гомілки та в комі до лікарні.

Ми поговорили із братом Тетяни Спосіб Дмитром, який розповів, що до кінця обставини біди поліція їм не розголошує.

— Знаю лише, що її, з розбитою головою, знайшов випадковий проїжджий у калюжі крові посеред дороги за кількост метрів від села, — каже Дмитро. — Зараз вона перебуває в реанімації, підключена

до апарату штучного дихання. Це тепер гарантія її життя. У Тетяни пішло сильне запалення мозку. Їй вже зробили кілька операцій.

Вдома чекає п'ять дітей

Тетяна Спосіб — мати трьох дітей і ще під опікою виховує двох дітей. Наймолодшій дитині — 4 роки, виховує їх Тетяна сама.

— Лікарі кажуть готуватися до найгіршого, а ми молодшим діткам навіть ще не говоримо, куди поїхала їхня мама, — каже брат Тетяни. — Старші діти розуміють, що трапилася біда, але конкретно ми нічого їм поки не розповідаємо, аби не травмувати. Я просто навіть не розумію, як їм сказати.

Багатодітна сім'я немає можливості повністю фінансово забезпечити лікування, яке необхідне, щоб повернути у сім'ю маму, пояснює пан Дмитро.

— Кожен день лікування вартує приблизно дві тисячі гривень, не враховуючи хірургічні втручання, — каже брат жінки. — Односельчани вже долучилися до збору коштів, ми щиро дякуємо їм. Проте коштів дуже бракує.

Тому рідні Тетяни Спосіб звертаються до всіх, хто може допомогти: словами, молитвами, фінансами. Будуть вдячні за кожен гривню, лиш би врятувати маму п'ятьох дітей.

ЯК ДОПОМОГТИ

Перерахувати кошти можна на номер картки ПриватБанк 5168 7573 7614 4137
Контактна особа — мама Тетяни Бовт Ганна Миколаївна (098) 506 9361

38-річна Тетяна Спосіб перебуває у важкому стані в реанімації на апараті штучного дихання

Тетянка — мати трьох дітей і ще під опікою виховує двох дітей. Наймолодшій дитині — 4 роки, виховує їх Тетяна сама

Сьогодні на сайті 20minut.ua

Найчастіше читають:

- Справа вбивства Іринки Мукоїди: свідків до суду доправлять примусово
- У полі кукурудзи на Тернопільщині виявили муміфіковане тіло, яке пролежало там приблизно два місяці
- Чому у клініці Валіхновського відмовились оперувати дворічну Надійку Славко
- Гроші на перевезення тіл загиблих чоловіків у Польщі збирають усім районом
- Що кажуть у консульстві про загиблих у Польщі заробітчан із Тернопільщини
- Зник 15-річний хлопець з Білої: востаннє його бачили на залізничній станції в селі
- У Польщі загинули двоє заробітчан з Тернопільщини
- На Київській горіла квартира на 5 поверсі
- На перехресті Злуки-15 Квітня-Купчинського нарешті дадуть раду світлофору і знакам

Найбільше коментують:

- «У центрі Тернополя фотографують з голубами, а потім вимагають гроші», — скаржаться тернополяни
- «Тиждень без»: приєднуйтеся до челенджу «20 хвилин» та відмовтеся від солодкого
- «Студенти — не раби!»: медики під ОДА протестували проти реформи інтернатури
- На Куліша новий бювет вже не працює: коли його відремонтують
- Що кажуть у консульстві про загиблих у Польщі заробітчан із Тернопільщини
- ТОП-5 книг, які допоможуть віднайти баланс між роботою, сім'єю та особистим
- На Бандери аварія — зупинився транспорт, на Глиняній через обірвані дроти перекрили рух (оновлено)
- Чому у клініці Валіхновського відмовились оперувати дворічну Надійку Славко
- Історія Оленки, яка розуміє, що вона особлива

ГАРЯЧА ЛІНІЯ «20 ХВИЛИН»

Сьогодні на гарячій лінії «20 хвилин» чергує журналіст Наталія Корпан. Зі своїми запитаннями та інформацією ви можете звернутися за телефоном 43-00-50, 43-00-56 або надіслати їх нам на електронну адресу 20hvylyn@gmail.com.

Редакція «RIA плюс» та «20 хвилин» 43-00-50
Пожежно-рятувальна служба 101
Поліція 102
Швидка медична допомога 103
Аварійна газу 51-51-26
Аварійна водоканалу 25-26-10

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Аварійна тепломереж 25-48-10
Чергова міської ради 1580
Довідкова залізничного вокзалу 1505
Довідкова автовокзалу 1504
Цілодобова стоматологічна служба 52-06-09
Чергова аптека 24-22-70, 26-93-88

Управління захисту прав споживачів 52-16-65
Управління транспорту 52-15-14
Перевірка якості продуктів 52-23-87
Довідка міськвиконкому 23-63-97
Головавтоінспекція 52-47-38
Аварійна електромереж 52-24-66

ОГОРОЖА НЕ ЗУПИНЯЄ: НА КРУШЕЛЬНИЦЬКІ ПІШОХОДИ ЛІЗУТЬ ПІД МАШИНИ

Пішоходи ■ На місці пішохідного переходу на вул. Крушельницької (біля двоаркового мосту) вже майже повністю облаштували огорожу. Однак новий паркан не зупиняє пішоходів від порушень правил дорожнього руху. Люди продовжують переходити дорогу біля нового кільця

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Після облаштування кільця зі сторони вул. Крушельницької та Б. Хмельницького один пішохідний перехід перенесли, «зебру» замалювали, а знаки прибрали. Однак безтурботних пішоходів це не зупинило. Вони масово почали порушувати правила дорожнього руху біля нового кільця. Щоб пішоходи не порушували правила та задля їхньої ж безпеки на Крушельницької вирішили встановити огорожу. Як розповів один з

робітників 18 листопада до кінця дня її повністю завершать.

— Лишилось зварити 20 прольотів, не знаю, чи встигну закінчити сьогодні, — розповідає робітник Петро. — Маю встигнути за сьогодні доробити 15 прольотів. Працюємо з самого ранку. Постараємося зробити якнайшвидше.

Як кажуть робітники, огорожа мало кого зупиняє і пішоходи продовжують переходити дорогу в неналежних місцях.

— Вже і знаки прибрали, і переходи зафарбували, але це

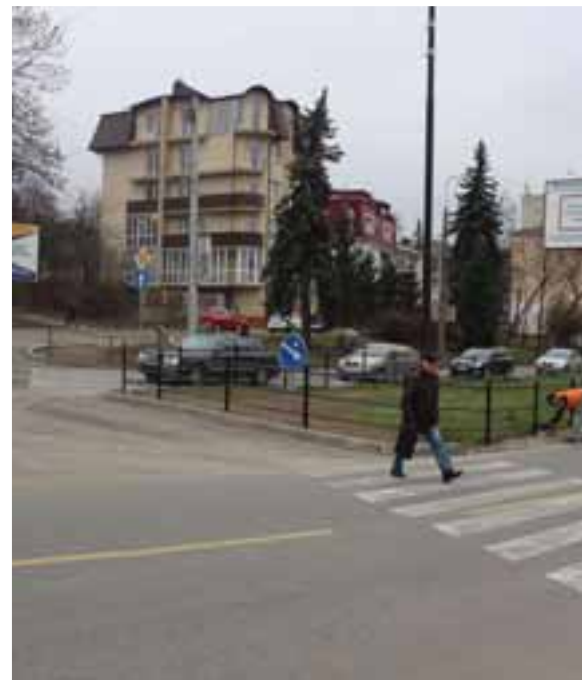
Огорожу встановили і зі сторони вул. Крушельницької, і зі сторони Родини Барвінських

не допомагає, — розповідає пан Петро. — Люди вже звикли, що тут є перехід.

Як помітив журналіст, люди

продовжують переходити дорогу в неналежних місцях. Порушники кажуть, вони не помітили, що пішохідних переходів на старому

місці вже немає. Дехто ж пояснює, що поспішає, тому довелось перебігати дорогу у неналежних місцях.

Більшість людей за звичкою продовжують переходити дорогу там, де переходу уже немає і навіть не задумуються, що порушують правила дорожнього руху

У тернополян просять вибачення за незручності через монтаж зимового містечка

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-141-50,
OZIATUR9@GMAIL.COM

Про початок монтажних робіт на Театральному майдані повідомляє керівник Туристично-інформаційного центру Тарас Ковальчук. Він попереджає тернополян про виникнення певних незручностей і просить вибачення за це.

— 6 грудня стартує «Файне Зимове Містечко 2020», нам залишилось 2,5 тижні, — йдеться у відео Тараса Ковальчука. — Сьогодні розпочинається монтаж містечка, можливі тимчасові перекриття пішохідних зон та не зовсім естетичний вигляд під час монтажу. Але до відкриття все буде виглядати у найкращому вигляді! Приношу вибачення

за можливі незручності під час монтажу містечка.

Керівник ТЩУ Тарас Ковальчук зазначає, що такі повідомлення і надалі публікуватиме на своїй сторінці у Facebook, аби у мешканців міста не виникало питань.

Нагадаємо, у 2019-ому, за словами організаторів, «Файне містечко» має здивувати не лише

новими локаціями, а й кількістю гостей.

— Цього року загалом очікуємо біля 800 000 відвідувачів за період свят, — каже Тарас Ковальчук. — А якщо будуть сприятливі умови, про які поки мовчу — то кількість гостей може збільшитися дуже сильно.

Традиційно у Файному зимовому містечку планують встановити

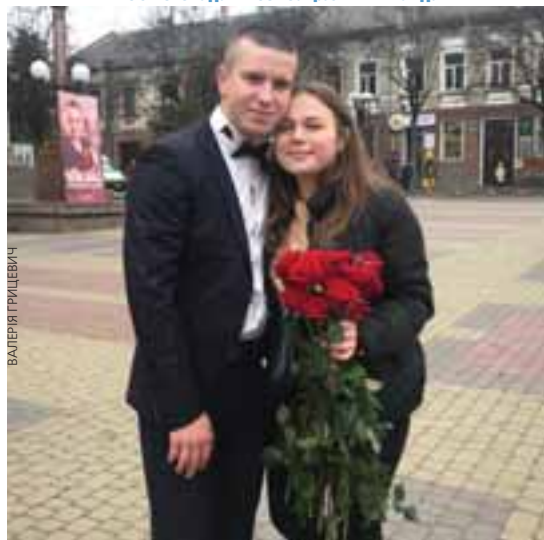
ковзанку та гірку.

— Цього року у нас буде постійно діюча сцена з різними проектами, резиденція Миколая у незвичній формі, нові незвичні атракціони, — каже керівник ТЩУ. — Будемо мати ще свій карабик на майдані, не тільки йому на озері катати людей.

Решту секретів поки що не розкривають.

ФОТО ДНЯ

16 листопада 14.05 Театральний майдан

В центрі міста тернополянка Таня отримала неочікувану пропозицію від коханого Андрія та сказала «Так». Освідчення із виступом колективу мажореток своїй коханій влаштував випускник школи №24. Свідком події стала тернополянка Валерія, але дівчина не одразу зрозуміла, що це освідчення.

— Спершу звернула увагу, що біля «Драмтеатру» діти виступають, — розповідає Валерія. — Запитала з цікавості, що то за концерт. Сказали, що з 24-ї школи і що просто виступають. Пішла за кавою, а вже потім побачила молодих людей з квітами.

Хлопець розповів, влаштувати освідчення йому допомогла його класний керівник, яка керує колективом.

РЕКЛАМА

Перевірені міні-трактори за доступними цінами

- БЕЗКОШТОВНА ДОСТАВКА по області
- ГАРАНТІЯ І СЕРВІС
- КРЕДИТ
- ОПЛАТА ПРИ ОТРИМАННІ

Деталі за телефонами

(067) 672-62-96

(063) 134-64-34

www.minitractor.automoto.ua

РІДНІ ЗАГИБЛИХ У ПОЛЬЩІ ЗАРОБІТЧАН ШУКАТИМУТЬ ПРАВДУ

Трагедія ■ Тіла двох чоловіків родом із Тернопільщини знайшли у Польщі в ангарі для зберігання фруктів та овочів, наповненому азотом, без доступу кисню, у неділю, 10 листопада. Вони були заробітчанами. У Польщі кажуть, що це нещасний випадок, проте рідні не розуміють, як чоловіки могли туди потрапити

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Тіла двох українців, віком 28 та 46 років, знайдено у Польщі у великому ангарі для зберігання фруктів та овочів, наповненому азотом, без доступу кисню. Таку інформацію із посиланням на польські ЗМІ почали розповсюджувати 12 листопада.

— Ми отримали інформацію про смерть двох громадян України, які загинули 10 листопада, — розповіла журналісту «RIA плюс» прес-секретар посольства України у Варшаві Юлія Бородій. — Ми одразу проінформували про це родичів загиблих. Зараз підготовка до відправки тіл загиблих в Україну знаходиться на завершальній стадії.

Як розповідає Юлія Бородій, справу має дослідити польська поліція. Консульство отримає результати розслідування. Розтин тіл відбувся у середу, 13 листопада. Як повідомили у консульстві, справу розслідує районна прокуратура міста Рава Мазовецька.

У консульстві також повідомили, що тіла загиблих відправляють за рахунок родичів загиблих.

— Для консульства України не передбачено коштів для відправки тіл загиблих громадян України за кордоном на батьківщину, — розповідає Юлія Бородій. — Транспортування тіл здійснюється за рахунок родичів.

Роботодавець, за словами співробітників консульства, загиблих чоловіків відповідально підійшов до цього питання та сприяє в розслідуванні справі. Однак, чи допомагає роботодавець у відправці тіл загиблих, в прес-службі консульства розповісти не змогли, оскільки цією інформацією вони не володіють. Також працівники консульства не уповноважені надавати контактну інформацію роботодавця, тому поспілкуватися з ним журналісту «RIA плюс», на жаль, не вдалося.

Працювали з літа

Загиблі — племінник та його дядько. Івану було всього 28 років, його дядьку було 46 років. Воно обоє родом із села Серетець Зборівського району. На заробітки у Польщу вирішили поїхати разом. Така поїздка для них була не пер-

шою.

Рідна сестра Ігоря Світлана говорити без сліз не може. Вся родина шокована тим, що сталося.

— Ігор та Іван поїхали разом, щоб було легше працювати, все таки близькі родичі, — розповідає сестра Ігоря Світлана. — Вони вже працювали в того пана, поїхали вдруге. Він зробив їм запрошення. Офіційно вони в нього не працювали, тобто податок за них він не платив. Зараз пан розповідає, що вони працювали офіційно з 8 листопада. Але, насправді, вони в Польщі з 14 серпня. Це ж можна перевірити, коли вони перетинали кордон. Він зараз говорить те, що йому вигідно.

Як розповідає Світлана, дядько Івана мав їхати додому, бо в нього помер батько.

— Іван вже зібрав речі і мав їхати додому, — розповідає пані Світлана. — У його батька стався інфаркт і він мусив їхати додому. Ігор нам казав, що хоче ще тиждень-два побути, щоб допрацювати. Про інфаркт батька ми сказали в п'ятницю, 8 листопада. У суботу, 9 листопада, він збирався повертатися додому. Ми думаємо, що померли вони не в неділю, 10 листопада, а в суботу, 9-го, бо ввечері вони вже не виходили на зв'язок. Ми на це увагу не звернули, думали, що може раніше лягли спати. Але до цього ми до них постійно дзвонили і вони завжди виходили на зв'язок.

Роботодавець не допомагає

Сестра загиблого також розповідає, що насправді тіла виявив не роботодавець, а шофер, який шукав Ігоря. Зі слів сестри, роботодавець, коли дізнався про те, що сталося, сказав шоферу їхати і сам зв'язався з поліцією. Також сестра розповідає, що роботодавець ніяк не допоміг з перевезенням тіл. Всі витрати були на плечах у родини.

— Ми звернулися до фірми, яка займається перевезеннями, — каже Світлана. — Те, що нам допомагає роботодавець, не правда. Ми своїми силами зараз займаємося цим. Дуже тяжко було, щоб добитися якоїсь допомоги. Вони там, а ми тут. У нас руки були «зв'язані». Консульство нам лише передає інформацію про

Тіла чоловіків знайшли у холодильній камері для зберігання фруктів. Чоловіки задихнулися без кисню

слідство і про перевезення тіл.

Як каже Світлана, витрати на перевезення чоловіків великі. Їм допомагали небайдужі.

— Остаточну суму нам не називали, сказали лише те, що все залежить від того, скільки тіла пролежать в морзі, бо вони вже дуже багато часу пролежали там, — розповідає Світлана. — За одну добу за одне тіло треба буде заплатити 200 доларів. Привезти тіла, як нам сказали, коштуватиме 2500 доларів. Рахунок і всі чеки ми отримали тоді, коли привезли тіла.

Зібрати кошти родинам допомагали усі, хто міг: рідні, односельчани та небайдужі люди.

Шукатимуть правду

Як розповідає Світлана, вони хочуть поїхати в Польщу і дізнатися правду, хоча б для себе. У те, що чоловіки пробралися в холодильну камеру через вікно вони не вірять. Не розуміють вони і того, як дядько з племінником потрапили в камеру.

— Вони кожного дня до нас дзвонили, говорили, показували відео, де вони працюють, — каже Світлана. — Вони не могли самі туди піти на смерть, якби знали про небезпеку. Але говорити і висувати припущення це одне. Ми хочемо знайти правду.

Підтримують родини односельчани, родичі та просто небайдужі люди. Чоловіків вже повернули на батьківщину. У неділю, 17 листопада, їх поховали.

Працює приблизно 1 млн українців

Упродовж 2018 року і в першому півріччі 2019 року на території Польщі померли своєю смертю чи

Як безпечно влаштуватися на роботу за кордоном

Як пояснює менеджер з персоналу Асоціації роботодавців Світлана Повар, потрібно відповідально поставитися до оформлення всіх документів та влаштуватися офіційно. Так ви можете захистити себе від різних непередбачуваних ситуацій.

— Найперше потрібно перевірити всі документи у посередника, через якого ви хочете офіційно влаштуватися на роботу за кордоном, — розповідає Світлана Повар. — Це має бути ліцензія, документи з податкової інспекції та інші дозволи. Також потрібно звертати увагу на відгуки інших людей. Тернопіль не є дуже великим містом і люди, які користуються послугами посередників, між собою спілкуються, знають переваги та недоліки різних посередників. Тому треба звертати увагу на відгуки.

Як пояснює Світлана Повар, щоб легально працювати за кордоном, обов'язково потрібно мати

страховку. Без неї неможливо отримати візу.

— Страхова компанія передбачає ряд страхових випадків, — каже Світлана Повар. — У цьому списку навіть передбачена сплата витрат на повернення тіла застрахованої особи у разі смерті. Страхова компанія може покривати різні витрати у разі нещасних випадків, хвороб та смерті особи. Зазвичай і роботодавці можуть допомагати заробітчанами у непередбачуваних ситуаціях, але варто в будь-якому разі мати страховку.

Влаштуючись на роботу за кордоном через посередника, ви отримуєте документ з усією інформацією та контактами до роботодавця. Щоб перевірити посередника, варто дізнатися номер ліцензії агентства. Його можна перевірити на сайті Міністерства соціальної політики України. Саме цей державний орган займається видачею ліцензій і має точну інформацію про дійсні ліцензії.

загинули 794 громадянина України. Про це в інтерв'ю «Укрінформу» повідомила керівник консульського відділу посольства України в Польщі Світлана Криса.

— По всій території Республіки Польща у першому півріччі 2019 року померло 255 громадян України, у 2018 році — 539 громадян, — поінформувала Криса. За її словами, найбільше смертей українців у Польщі пов'язано зі станом здоров'я, зокрема серцевими та онкозахворюваннями.

Непоодинокими є випадки загибелі у ДТП, трапляються також смертельні випадки на виробництві.

За даними Національного банку Польщі, в країні працює понад 1 млн мігрантів, зокрема майже 900 000 українців. З урахуванням тимчасового характеру роботи трудових мігрантів з України і Білорусі в Нацбанку Польщі вважають, що пересічний працівник з України чи Білорусі працює в Польщі приблизно сім місяців.

СУД НАД АНДРІЄМ ГОРБАТЮКОМ: ЗАХИСНИКИ ПРОСИЛИ ПРО ДОМАШНІЙ АРЕШТ

Вбивство ■ 25-річного Андрія Горбатюка, якого обвинувачують у вбивстві 27-річної Тетяни Підвашицької, визнали осудним. Підготовче засідання відбулося лише з другого разу. Андрія Горбатюка обвинувачують в умисному вбивстві, вчиненому з особливою жорстокістю. За це передбачено довічне ув'язнення. Як проходить судовий процес — у матеріалі

МАР'ЯНА ДОХВАТ, 097-783-53-39,
MARJANA.DOKH VAT@GMAIL.COM

Нагадаємо, 27-річну тату-майстриню Тетяну Підвашецьку вбили у квартирі на вулиці Курбаса, 9, 16 квітня. Того ж дня підозрювати у вбивстві почали 25-річного Андрія Горбатюка. Чоловіка затримали у Львові. Міру запобіжного заходу Андрію Горбатюку обирали в міськрайонному суді 18 квітня. Мами тоді ще підозрюваного в суді не було. Прийшов дідусь, колишній чоловік та подруга загиблої Тетяни. Підозрюваний після засідання сказав, що шкодує про те, що трапилося.

Рідні загиблої Тетяни Підвашецької від коментарів поки відмовляються. Але бабуся обмовилася, що хоче, щоб обвинувачений отримав довічне. А дідусь кількома словами обмовився, що вбивство було жорстоким — понад 50 ножових поранень

Згодом у ГУ Нацполіції повідомили, що підозрюваний перебуває у психоневрологічній лікарні у Скаржинцях Хмельницької області, йому у закритому відділенні проводять стаціонарну психіатрично-психологічну експертизу для осіб, які перебувають під вартою. На початку жовтня повідомили, що чоловік осудний, матеріали передали в суд.

Хто захищатиме

Головуючий суддя — Петро Гуменний, суддя-учасник колегії — Віктор Братасюк, суддя-учасник колегії — Володимир Ромазан. Прокурор — Олексій Смередчук. Андрія Горбатюка обвинувачують у вчиненні кримінального правопорушення за п.4 ч.2 статті 115 КК України — «Умисне вбивство, вчинене з особливою жорстокістю». За це передбачено довічне ув'язнення. Його захищатиме два адвокати: Петро Грода та Тарас Боднарчук.

Сторона потерпілих — мама та бабуся загиблої Тетяни. Їхні інтереси представлятиме Володимир Рубінський та Василь Притула.

Засідання перенесли

Підготовче судове засідання мало відбутися 6 листопада. Але його перенесли. Як пояснив один із представників сторони потерпілих пан Рубінський, мама загиблої, пані Світлана, зараз проживає за межами країни і повідомила про те, що зможе взяти участь у судовому засіданні не раніше ніж 16 листопада 2019-го року. Такі ж обставини і у бабусі загиблої.

— З метою не порушення прав потерпілих вважаю за неможливе проведення підготовчого засідання без їхньої участі, тому наполягаємо та просимо суд відкласти засідання, — каже пан Рубінський.

Про відкладення засідання не заперечували ані прокурор, ані сторона захисту, ані сам обвинувачений. Засідання перенесли на 19 листопада.

Поспілкуватися зі стороною захисту журналістам не вдалося, оскільки вони покинули залу суду відразу після завершення засідання.

Просили про домашній арешт

На засідання 19 листопада не прийшов один із представників сторони потерпілих Володимир Рубінський. Як зазначив інший представник мами та бабусі Василь Притула, адвоката не було із об'єктивних причин. Сторона потерпілих погодилася на засідання без його участі.

На засіданні 6 листопада йшлося про те, що в обвинуваченого два захисники. А 19 листопада з'ясувалося, що має ще бути третій захисник, проте він не прийшов. Андрій Горбатюк відмовився від його захисту. Оскільки його обвинувачують у скоєнні особливо тяжкого кримінального правопорушення, він має право на судовий розгляд судом присяжних. Але він відмовився.

Прокурор Олексій Смередчук клопотав про продовження тер-

Після судового засідання 18 квітня, на якому Андрію Горбатюку обирали міру запобіжного заходу, він сказав, що шкодує про те, що трапилося. Що говоритиме тепер обвинувачений — дізнаємося згодом

В Андрія Горбатюка два захисники. Також два адвокати у сторони потерпілих

Потерпілими у справі є мама та бабуся Тетяни. На суд прийшов і дідусь загиблої. Рідні хочуть, щоб обвинувачений отримав довічне ув'язнення

міну тримання під вартою Андрія Горбатюка. Захисники обвинуваченого заперечували клопотання і доводили, що немає підстав для тримання під вартою їхнього підзахисного. Просили про цілодобовий домашній арешт. Таке заперечення

викликало обурення у мами та бабусі загиблої.

Суд залишив обвинуваченого під вартою.

Хочуть довічного

Один із захисників обвинуваче-

ного зачитав скаргу та заперечення, які стосуються справи. Стосувалися вони оскарження дій слідчого судді та представників сторони потерпілих. Але суд їх відхилив.

Наступне судове засідання відбудеться 28 листопада о 16.00 у міськрайонному суді. Судове засідання буде відкритим. Згідно із судовим процесом, на наступних засіданнях мають встановити порядок дослідження доказів, допитати свідків, провести дебати і тоді оголосять вирок.

Також сторона потерпілих 19 листопада заявила про цивільний позов, але поки його не озвучать в судовому засіданні, то адвокат Василь Притула не розголошує його змісту.

Рідні (мама, бабуся та дідусь) загиблої Тетяни Підвашецької від коментарів поки відмовляються. Але бабуся обмовилася, що хоче, щоб обвинувачений отримав довічне. А дідусь кількома словами обмовився, що вбивство було жорстоким — понад 50 ножових поранень.

БАТАРЕЇ БУЛИ ХОЛОДНИМИ, А ПЛАТІЖКИ ПРИЙШЛИ

Комуналка ■ Мешканці 5 під'їзду будинку на вул. 15 Квітня, 7 кілька днів мерзли, а тепер ще й змушені за це платити. Юрист пояснив, як діяти в такій ситуації і куди скаржитися

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 095-875-33-60,
IRYNA.BELYAKOVA@20MINUT.UA

Від початку опалювального сезону, з 29 жовтня до 19.00 1 листопада, у квартирах мешканців 5-го під'їзду будинку № 7, що на вул. 15 Квітня, батареї були холодними.

— Неодноразово були звернення в аварійно-диспетчерську службу ПП «Вікторія-М» за тел. 068 600 66 32 та на гарячу лінію міської ради, — розповіла Олена Круть (ім'я жінки змінено на її прохання. Справжні дані є в редакції — прим. авт.). — Ми вже звернулися до ЖЕКУ, просили зафіксувати дату запуску в акті «Про запуск системи опалення у роботу в опалювальний період», який подається в «Тернопільськомуненерго», щоб мешканцям не нараховували оплату за ненадання послуги.

Для того, щоб не оплачувати за ті дні, коли у квартирі відсутнє теплопостачання, жителі зобов'язані викликати комісію, до складу якої входять представники КП «ТМТКЕ» та обслуговуючого підприємства, яке у відповідних актах фіксує незадовільну якість послуги

Кілька днів люди мерзли і обривали телефони, аби їм увімкнули опалення. Тепер новий «сюрприз» — їм за неіснуюче тепло ще й потрібно заплатити.

— На гарячу лінію ТМР о 16.17 та 17.06 не додзвонилася, — каже лані Олена. — Що дуже цікаво, вже після запуску опалення на гарячій лінії ТМР мені повідомили, що 31.10 дійсно зафіксований мій дзвінок і їм подали, що питання вирішене цього ж дня.

Що кажуть комунальники

29 жовтня у Тернополі почали відновлювати подачу опалення у багатоквартирні будинки. При виникненні неполадок із подачею тепла при умові безперебійного функціонування котельні, жителі повинні звертатися в обслуговуюче підприємство, у цьому випадку — у ПП «Перспектива», яке зі свого боку має угоду на виконання аварійних робіт у будинкових мережах теплопостачання із ПП «Аляска».

Як пояснює директор аварійної служби Надія Коваль, перебої із подачею тепла у під'їзді виникли через заповітрявання системи в одній із квартир багатопверхівки. Як тільки відповідне звернення надійшло до ПП «Аляска», оперативно були виконані роботи із розповітрявання та подачі теплоносія в багатопверхівку.

У зверненні мешканців зазначено, що вони телефонували в аварійну службу 1 листопада, тобто на той момент розрахунковий місяць, за яким проводили нарахування у КП «Тернопільськтеплокомуненерго», був завершений. Тому за цей період були проведені нарахування. Для того, щоб не оплачувати за ті дні, коли у квартирі відсутнє теплопостачання, жителі зобов'язані викликати комісію, до складу якої входять представники КП «ТМТКЕ» та обслуговуючого підприємства, яке у відповідних актах фіксує незадовільну якість послуги, внаслідок чого нарахування не проводяться. У цьому випадку відсутнє документальне підтвердження відсутності тепла у багатопверхівці.

Має бути акт-претензія

Предметом регулювання Закону України «Про житлово-комунальні послуги» є відносини, що виникають у процесі надання споживачам послуг з постачання теплової енергії, каже юрист Михайло Самуляк. Цей закон регламентує чіткий порядок оформлення претензій споживачів у випадку порушень своїх зобов'язань з боку постачальника тепла. Постачальником тепла у місті Тернополі є Комунальне підприємство теплових мереж «Тернопільськтеплокомуненерго» Тернопільської міської ради.

1. У разі ненадання, надання не в повному обсязі або неналежної якості комунальних послуг споживач має право викликати представника виконавця комунальних послуг (надалі — Тернопільськтеплокомуненерго) для перевірки кількості та/або якості наданих послуг. Для підтвердження виклику, окрім особистого/телефонного спілкування, раджу надати до канцелярії Тернопільськтеплокомуненерго лист-виклик у довільній формі, отримавши на вашому примірнику/копії листа відмітку канцелярії з проставленою датою та підписом відповідальної за прийняття.

2. Тернопільськтеплокомуненерго зобов'язаний прибути на виклик споживача у строки, визначені в договорі про надання послуги, але не пізніше ніж протягом однієї доби з моменту отримання повідомлення споживача.

РАХУНОК за ЖОВТЕНЬ 2019 року		
вул. 15 Квітня, 7/М		
Особливий рахунок		
Ураховано покази ліч. № 10248: 7,446 м³, № 299379: 9 м³		
Тариф : опалення: 42.24 грн/м³, t°сер 2.533, вартість 3.4739 грн/м³, ГВП : 98.850 грн/м³, спожито : 0.000 м³		
	Опалення	ГВП
1. Сальдо на 01.10.2019 р	0.00	0.00
2. Нарахування	219.90	0.00
3. Разом за місяць (рядки 2)	219.90	0.00
4. Оплачено	0.00	0.00
Сальдо на 01.11.2019 р	219.90	0.00

Дякуємо за своєчасну оплату!

Опалення у будинку на 15 Квітня, 7 не було тиждень, а платіжки людям прийшли

які проживають (розташовані) в сусідніх будівлях, і надсилається Тернопільськтеплокомуненерго рекомендованим листом.

6. Тернопільськтеплокомуненерго протягом п'яти робочих днів повинен вирішити питання щодо задоволення вимог, викладених в акті-претензії або видає (надсилає) споживачу обґрунтовану письмову відмову в задоволенні його претензії. У разі ненадання Тернопільськтеплокомуненерго відповіді в установлений строк, претензії споживача вважаються визнаними. Завантажити форму акту-претензії можна за посиланням: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/TF030565.html

3. За результатами перевірки якості надання комунальних послуг складається акт-претензія, який підписується споживачем та Тернопільськтеплокомуненерго. Акт-претензія повинен містити інформацію про те, в чому полягало ненадання, надання не в повному обсязі або неналежної якості комунальної послуги, дату (строк) її ненадання, надання не в повному обсязі або неналежної якості, а також іншу інформацію, що характеризує ненадання послуг, надання їх не в повному обсязі або неналежної якості. Форма акту-претензії визначена чинним законодавством. До акту-претензії варто додати фото чи відеофіксацію доказів ненадання або надання послуг не в повному обсязі, і послатися на них в тексті акту.

4. Акт-претензію потрібно складати у двох екземплярах із оригінальними (некопійованими) підписами як у випадку підписання його представником виконавця, так і при складанні з іншими споживачами (сусідами) через неприбуття представника. У такому разі, подавши перший примірник Тернопільськтеплокомуненерго (аналогічним до виклику способом — із проставленням відмітки канцелярією або листом з описом), другий оригінал-примірник лишить у вас на руках для можливого судового оскарження на випадок «втрати» першого.

5. У разі неприбуття представника Тернопільськтеплокомуненерго в установлений строк або необґрунтованої відмови підписати акт-претензію такий акт підписується споживачем, а також не менш як двома споживачами відповідної послуги,

КОНТРОЛЮЮЧІ ОРГАНИ

1. Головне управління Держпродспоживслужби в Тернопільській області (вул. Микулинська, 20, м. Тернопіль, 46000).

У скарзі необхідно написати, що Тернопільськтеплокомуненерго своїми діями порушує права споживачів.

2. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (03057 м. Київ, вул. Смоленська, 19).

У скарзі також необхідно написати, що Тернопільськтеплокомуненерго своїми діями порушує права споживачів.

3. Тернопільське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (вул. Максима Кривоноса, 10, м. Тернопіль, 46027).

У скарзі також необхідно написати, що Тернопільськтеплокомуненерго при наданні послуг зловживає своїм монополієм становищем.

3 чим іти до суду
Окрім вищенаведених дій, споживач комунальних послуг

search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/TF030565.html

Можна вимагати відшкодування збитків

— Споживач, згідно зі ст.10 ЗУ «Про захист прав споживачів», може вимагати від Тернопільськтеплокомуненерго відповідного зменшення ціни наданої послуги, а також відшкодування завданих йому збитків з усуненням недоліків наданої послуги, — каже адвокат.

Окрім цього, можна звернутися в наступні контролюючі органи. Усі звернення повинні бути письмові.

може звернутися до суду, щодо захисту прав споживачів. У відповідності до ст.22 ЗУ «Про захист прав споживачів», споживачі звільняються від сплати судового збору за позовами, що пов'язані з порушенням їх прав. При розгляді цієї категорії справ суди неодноразово звертали увагу споживачів, що єдиною підставою для проведення перерахунку за житлово-комунальні послуги є оформлення акту-претензії про ненадання або неякісне надання послуг у порядку, передбаченому Законом України «Про житлово-комунальні послуги». Верховний Суд, станом на сьогоднішній день, свого правового висновку щодо ненадання, надання не в повному обсязі або неналежної якості комунальних послуг ще не надавав, а тому говорити про судові прецеденти поки не можна. Однак при наявності у споживача актів-претензії, що складені у відповідності до чинного законодавства, я вважаю таку справу перспективною у суді.

У ТЕРНОПОЛІ ТЕПЕР Є МІНІАТЮРА СТАРОГО РИНКУ ТА ВЕЛИКОЇ СИНАГОГИ

Історичні пам'ятки ■ Бронзові макети, втрачених після війни Великої синагоги та ринкової площі, у центрі Тернополя відкрили в неділю, 17 листопада. Розмістили мініатюри біля морфологічного корпусу медуніверситету на Руській, де колись була площа Ринок

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-141-50,
OLCIATUR9@GMAIL.COM

На урочисте відкриття прийшли ініціатори проекту, історики та краєзнавці. Також для освячення запросили священників. Вони освятили мініатюру площі Ринок, а також провели панахиду на вшанування пам'яті євреїв, яких розстріляли фашисти на місці встановлення у 1941 році.

«Мініатюру розробили у рамках проєкту «Тернопіль у бронзі», який започаткували кілька років тому громадські активісти Тернополя разом із митцями та місцевими підприємцями.»

Велику синагогу збудували в 1622-1628 роках у стилях готики та Ренесансу. У 1944 році будівля постраждала під час боїв за місто. Руїну розібрали, на її місці звели котельню. Зараз в приміщенні — художня майстерня.

— Цей пам'ятник буде не лише

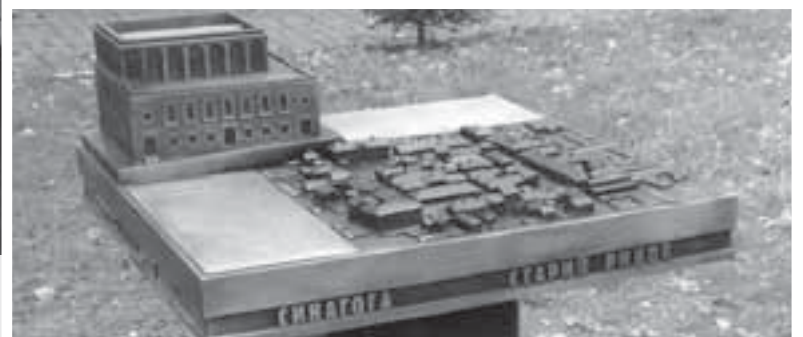
пам'ятником єврейській громаді нашого міста, але й спогадом про наше давнє місто, — сказав архітектор Володимир Кріса. — Із встановленням цього монумента розширюється зона туристичного міста. Сюди будуть приходити туристи, а цей монумент буде показувати той цікавий Тернопіль, яким він є насправді.

Мініатюру розробили у рамках проєкту «Тернопіль у бронзі», який започаткували кілька років тому громадські активісти Тернополя разом із митцями та місцевими підприємцями. Він покликаний повернути жителям міста найвідоміші архітектурні споруди минулого та зберегти історію про втрачену архітектурну спадщину міста.

— Через проєкт «Тернопіль у бронзі» ми повертаємо історію нашого міста. Історію, яка ще зараз не досліджена. Історію, яку ми повинні відкрити для себе, — зазначив під час відкриття заступник Тернопільського міського голови Леонід Бищюра. — Я дякую ініціаторам проєкту за їх неспокій та важливу роботу для історії нашого міста. Хочу від

Велику синагогу збудували в 1622-1628 роках в стилях готики та ренесансу. У 1944 році будівля постраждала під час боїв за місто. Зараз в приміщенні — художня майстерня

Бронзова копія першої Тернопільської гімназії з пам'ятним знаком її випускникам, який відкрито нещодавно

імені всіх тернополян вам подякувати, бо це любов до міста в дії.

Бронзовий макет синагоги — це вже третя скульптура втраченого Тернополя. У місті вже є макети парафіяльного костелу, на місці якого тепер ЦУМ, та першої гімназії, що була на сучасній вулиці Сагайдачного.

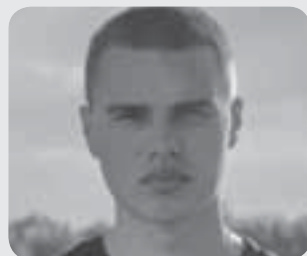
Дорослі очима дітей

«RIA плюс» продовжує рубрику «Дорослі очима дітей». Задля експерименту наша кореспондентка показала дітям фото тернополян

Олександра Жерж — вчителька

— Ця тьотя в гарній шубі. Вона працює вчителем і вчить дітей писати.

Артем П'ех — тренер із кик-боксу

— Цей чоловік дуже схожий на мого тренера. Він тренує хлопців на футболі.

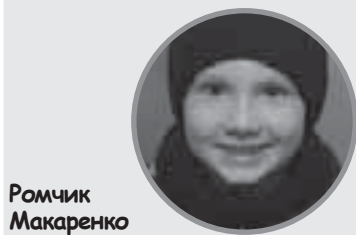
Юля Вертер — держслужбовець

— Ця дівчина продає одяг. У неї джинси з дірками. Вона крута.

Олександр Меліщук — менеджер із продажу

— Цей хлопець певно водій, бо він любить фоткатися на дорозі.

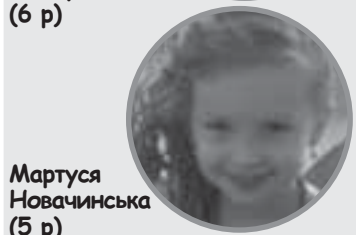
Ромчик Макаренко (6 р)

— Ця тьотя схожа на мою вчительку танців. Вона класно танцює хіп-хоп. І я так буду вміти.

— Дядько працює лікарем-стоматологом. Він лікує зубки і робить посмішки гарнішими.

— Я думаю, що тьотя — продавць. Вона продає новітні прикраси.

— Думаю цей чоловік є оператором. Він знімає кіно.

Мартуса Новачинська (5 р)

Якщо хочете, щоб ваша дитина віком 4-6 років стала експертом рубрики «Дорослі очима дітей», пишіть на електронну адресу: marjana.dokhvat@gmail.com або телефонуйте: 097-783-53-39.

#ТИЖДЕНЬ БЕЗ: ЖУРНАЛІСТКА РАЗОМ З ЧИТАЧАМИ ВІДМОВИЛАСЯ ВІД СОЛОДКОГО

Челендж ■ Ми продовжуємо проєкт під назвою «Тиждень без». Відмовляємося від солодкого. Читайте у матеріалі, чому їсти цукор — це шкідливо та чим замінити смаколики у раціоні

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-141-50,
OLIA.TUR9@GMAIL.COM

У спецпроєкті «Тиждень без» ми відмовляємося від певної шкідливої звички або ж пробуємо робити щось нове.

Тиждень без солодкого журналістка «RIA плюс» розпочала у середу, 13 листопада. Разом із нею від цукру у раціоні відмовилися понад десяток тернополян. Але перш ніж взятися за експеримент, ми поцікавилися у дієтолога, чи справді відмова від цукру добра справа для нашого організму.

— Насправді, корисного у цукрі немає. Його із раціону потрібно максимально виключити, — розповідає сертифікований дієтолог та фітнес-тренерка з Тернополя Ольга Колопенюк. — Також він провокує бродіння. Цукор — це глюкоза. Організм однозначно потребує цієї речовини, але її він повинен брати із фруктів — це фруктоза, з молочних продуктів — це лактоза, можна отримати корисний цукор з меду.

Відмовлятися від солодкого дієтолог радить раптово, обмежуватися до однієї шоколадки на день — не варто, бо ефекту це не дасть.

— Цукор містять і продукти, які не здаються солодкими, — говорить Ольга Колопенюк. — Є цукор, який ми сиплемо до чаю та кави, а є цукор в продуктах. Його можна знайти у складі продуктів, який зобов'язані вказувати виробники.

«Цукрозамінниками зловживати не варто»

— Здоровим людям цукор не є шкідливий в помірних кількостях, — каже Надія Гулько. — Якщо ви вирішили відмовитися від цукру, то вуглеводи можна брати з фруктів та овочів. Хворим на цукровий діабет цукор протипоказаний. Він

Чи реально прожити тиждень без солодкого та чи корисно це для нашого організму

є вуглеводом легкого засвоєння і людям, які мають проблеми з недостатністю чи нечутливістю інсуліну до рецепторів його споживання, його їсти не можна. Якщо у людини збалансоване харчування і нормальне фізичне навантаження, — не обов'язково зовсім відмовлятися від цукру. Краще відмовитися від трансжирів.

Ендокринолог каже, що цукор замінювати цукрозамінниками не варто. А якщо ви вирішили це зробити — то потрібно вживати не більше 30 грамів на добу.

— Цукор найкраще брати з природних середовищ, — говорить Надія Гулько. — Цукрозамінники мають свої протипокази.

Дієтолог теж радить не зловживати підсолоджувачами.

— Ці продукти все ж більше для людей, що страждають цукровим діабетом, — каже дієтолог Ольга Колопенюк. — Просто так не потрібно їх вживати. Краще з'їсти батончик із спортивного харчування.

Що таке стевія і з чим її їдять

Лікарі рекомендують цукрозамінники на основі стевії. Стевія — це рослина із солодким листям. Його часто використовують як підсолоджувач у раціональному, лікувально-профілактичному та дієтичному харчуванні. У магазинах його можна знайти у вигляді таблеток, в розчині та сипучому вигляді.

— Стевія — єдиний з цукрозамінників, які дозволяють дітям, хворим на цукровий діабет, — каже голов-

ний ендокринолог області Надія Гулько.

Ціна стевії від 70 гривень за 100 таблеток. Найчастіше екстракт стевії додають до чаю чи кави. На 200 міліграмів рідини рекомендують додавати 1-2 таблетки.

На полицях супермаркету ми знайшли й інші підсолоджувачі. Їх ціни від 40 гривень. Часто замість цукру використовують фруктозу. Фруктоза — це органічна речовина, яка міститься у солодких плодах та меду. Проте нею лікарі радять також не зловживати.

Тернополяни підтримали челендж

За тиждень під матеріалами про нашу відмову тернополяни залишили десятки коментарів про те, що вони приєднуються до відмови. Хтось повністю відмовлявся, хтось просто не сипав до чаю чи кави цукор. Але загалом експеримент підтримали.

Також на нашому сайті «20 хвилин» ми провели опитування серед тернополян та запитали, чи готові вони відмовитися від цукру. Із ста людей, які проголосували, від цукру відмовитися готові 45, можуть спробувати це зробити — 27, 15 людей відповіли, що для них це було б надто складно, ще 13 готові лише не додавати цукор у чай або каву.

«Самій було б важче»

Підтримати колегу вирішила і SMM-менеджер Валерія Грицевич. Дівчина зізнається, що експеримент був цікавим.

— Тиждень пройшов не дуже важко, ще якби в редакцію не приносили щось смаченьке до кави, взагалі було б добре. Напевно, якби сама намагалася вижити без солодкого було б важче, а так ми разом з журналісткою підтримували одна одну, замінювали цукерки на яблука. Але все ж таки в останній день челенджу я не витримала і з'їла вафлю...Ну вона дуже хотіла, щоб я її з'їла, аж просилася: «Візьми мене до кави».

Звернула увагу на кількість цукру

Коли журналістка Євгенія Цебрій вирішила підтримати челендж, то думала, що буде легко, бо вже кілька років не вживає цукру в чистому вигляді взагалі.

Ніколи не вважала себе солодкоїжкою, — каже Євгенія. — Та все ж не скажу, що вдалося прожити тиждень геть без солодкого, бо, як тепер помітила, воно всюди! Перших три дні ніби все було гаразд. Але на вихідних з'явилося натхнення спекти сирник! Звісно, цукру туди додала наполовину менше, ніж було вказано у рецепті, та все ж... Ну а як потім не скуштувати власну випічку? Проте челендж допоміг мені звернути більшу увагу на те, скільки солодкого у нашому раціоні. І часто ми навіть не помічаємо, як його з'їдаємо.

Фрукти та чай з медом

Власниця б'юті студії Юлія Квятковська каже, що відмовитися від солодкого їй було легко, бо вона їсть багато фруктів.

— У цей період року не важко відмовитися від солодощів, бо є багато фруктів. — каже Юлія. — Їла виноград, хурму, по одному гранату в день. Нам з сином вистачило. Він навіть почав їсти курагу, хоч раніше цього не робив. Ще ми пили чай з медом. Робила вітамінні суміші: мед, обліпіха, лимон та імбир, а ще — журавлина, обліпіха, мед та імбир. Загалом результатом задоволена.

«Згрішила» двічі

— Всі, хто знає про мій челендж, на цей тиждень, стали дуже милі, — ділиться емоціями журналістка Ольга Турчак. — Пропонують цукерки, шоколадки, питають чи не хочу тортика. Насправді, найважче — це стежити за тим, щоб випадково не з'їсти що-небудь солоденьке. А ще — за складом продуктів. Я таки «згрішила» двічі: перший раз дуже захотілось чіпсів, які їла колега за сусіднім робочим столом. У їхньому складі теж є цукор. Другий раз — коли вдома готувала десерт «брауні». У задумці він мав бути із цукрозамінником, але оскільки його в продуктовому магазині поряд з моїм домом не було, довелося таки додати дві ложки цукру. Коли готувала, то думала, що втримаюсь, але аромат був таким, що я таки дозволила собі шматочок. І Боже, він був божевистий. Скучила за солодким, справді.

Змін у самопочутті, насправді, я не побачила. Проте лікарі кажуть, що для того, щоб відчути ефект, потрібно хоча б два тижні. Від себе дякую людям, які підтримали ідею. Особливо дякую колегам, які провели цей тиждень без солодкого «за компанію».

Солодощі без цукру в Тернопільських магазинах

Як розповідає дієтолог, фітнес-тренерка Ольга Колопенюк, без солодкого, тобто глюкози, організм обійтись не може. Але її він може брати із різних речовин та продуктів.

— Весь необхідний цукор організм може брати з фруктів або молочних продуктів, — каже дієтолог. — Якщо ви вирішили обмежити вживання солодкого — подбайте про те, щоб завжди мати біля себе яблуко, банан чи жменьку кураги. Десь-колись можна собі дозволити батончик без цукру.

Такий протеїновий батончик

Ольга Колопенюк радить їсти раз в 3-4 дні, але перед тим варто добре вивчити його склад. Їхня ціна — від 20 грн. Можна придбати їх у спортивних магазинах.

У мережевих супермаркетах є цілі стелажи із смаколиками без цукру. Розпочнемо з цукрозамінників. Їх знаходимо кілька видів. Ціна залежить від продукту, який оберете.

Шоколадка без цукру коштує від 30 грн, вафлі можна придбати за 15-20 грн, за печиво доведеться заплатити 13-30 грн.

Серед солодощів «без цукру»

великої популярності набирає пастила. Її можна придбати також у супермаркетах. Ціна — від 31 грн за 60 гр. Великий вибір крафтової пастили можна знайти у інтернет-магазинах.

Пастила — це кондитерський виріб з потертих та зварених фруктів та ягід. Інколи до пастили додають мед, різані фрукти, насіння, горіхи. Виробники переконують, що цей продукт зберігає потрібні для організму вітаміни та мінерали, а також містить пектин — найкращий сорбент, що виводить з організму токсини.

Солоденькі оладки (без цукру!)

1 банан
1 яйце
40г муки (рисової або вівсяної)
1/2 ч.л розпушувача
жменя мороженої ягоди (люблю чорницю)
Смажити без олії на антипригарній сковороді.
Виходить 12-14шт.

АВТОБУС, ПОТЯГ ЧИ BLAVLACAR: ЧИМ ТЕРНОПОЛЯНАМ ЇХАТИ ДЕШЕВШЕ

Дорога ■ Попереду передсвятковий та новорічний період, тому є збільшення ажіотажу на купівлю залізничних чи автобусних квитків. І кожен, хто планує свою поїздку, хоче, аби вона пройшла максимально безпечно та комфортно. Журналістка «RIA плюс» дізнавалася, який вид транспорту є економнішим: автобус, поїзд чи BlaBlaCar

НАТАЛІЯ КОРПАН, 097-144-81-32,
NATALIAKORPAN18@GMAIL.COM

Укрзалізниця планує призначити 35 додаткових пасажирських поїздів далекого сполучення для перевезення пасажирів під час новорічних та різдвяних свят, — про це повідомив голова правління АТ «Укрзалізниця» Євген Кравцов.

— Цілолітніх поїздів та призначених додаткових вистачить, щоб перевезти майже пів мільйона пасажирів, які подорожують залізницею під час зимових свят, — повідомляють на офіційному сайті «Укрзалізниця».

За словами Євгена Кравцова, загалом укрзалізниця планує за період вказаних свят збільшити обсяг пасажирських перевезень на декілька відсотків, порівнюючи з минулим роком. Він також додає, що укрзалізниця продовжує працювати над питанням запуску нових міжнародних залізничних маршрутів. «Одним з головних питань є запуск з наступного року сполучення з Берліном», — уточнив Євген Кравцов.

Отож, оскільки щорічно у період новорічно-різдвяних свят є збільшення ажіотажу на купівлю залізничних чи автобусних квитків, то журналістка «RIA плюс» вирішила проаналізувати, чим їхати терно-

полянам дешевше. Ми обрали три види транспорту — поїзд, автобус і сервіс BlaBlaCar — та порівняли такі поїздки у співвідношенні комфорт-ціна-час-безпека. Порівнювати будемо з найпопулярнішими напрямками: Тернопіль-Київ, Тернопіль-Яремче, Тернопіль-Львів.

Подорож потягом

Цей вид транспорту, певне, найбезпечніший. Проте, якщо говорити про комфорт, то соцмережі Facebook можна неодноразово знайти гнівні пости тернополян щодо комфорту подорожей потягом «Укрзалізниця». Ну і, звісно, роль грає те, у якому вагоні їхати та хто буде вашим «сусідом». Звичайно, найменш комфортно їхати плацкартом.

Отож, ціна на квиток у потязі із Тернополя до Києва коливається від 100 гривень до 1100. У середньому за квиток у плацкарті потрібно заплатити 100 гривень, у купе — 250-400, люкс «економ» — 400 гривень, а «покращений» — від 1000 гривень.

За 1-й клас в Інтерсіті потрібно віддати — 500-800 гривень, а 2-й клас — від 300 гривень.

У середньому поїздка триває від 5 год. 25 хв. до 7 год. 14 хв.

Доїхати із Тернополя до Львова можна і електричкою, і потягом.

Вибір транспорту по найпопулярніших напрямках: Тернопіль-Київ, Тернопіль-Яремче, Тернопіль-Львів чималий

Тут на ціні можна заощадити. Квиток у електричці обійдеться в 25 грн. Проте у дорозі треба буде провести понад три години. Поїздом доїхати швидше, але й ціна, відповідно, більша. За квиток у купе потрібно віддати приблизно 250 гривень, а плацкартом — 100 гривень. Поїздом у дорозі до Львова потрібно провести орієнтовно дві години.

Ну і найбільш популярний у період новорічно-різдвяних маршрутів — це із Тернополя до Карпат.

Квиток у плацкарті потягу «Тернопіль-Яремче» коштує приблизно 150 гривень, у купе — 230, а щоб проїхатись у «люксі», потрібно заплатити — 680 гривень. У дорозі треба провести орієнтовно 7 годин.

Поїздка автобусом

На всі популярні напрямки із нашого міста також щодня курсують автобуси.

Щодо комфорту: якщо їхати

вночі, то, мабуть, у потязі буде зручніше.

До Львова автобуси із автовокзалу їздять кожних кілька годин. Їх вартість коливається від 100 до 130 гривень. У дорозі потрібно провести приблизно 2,30 год, тобто, практично так само, як і потягом.

У Київ автобуси теж курсують часто, у дорозі ви проведе так само, як і поїзді, 7-8 годин. А от заплатити потрібно за квиток — 400-550 гривень.

У Яремче із Тернополя їде три автобуса, вартість квитка — 200-250 гривень. І у дорозі ви проведете орієнтовно 5 годин, тобто доїхати автобусом швидше, ніж потягом.

Сервіс BlaBlaCar

Зазначимо, BlaBlaCar — це найбільша у світі спільнота попутників, що об'єднує водіїв і пасажирів, яким по дорозі, з простою метою — подорожувати вигідно і зручно.

Тут щодо безпеки, то таки, мабуть, найменш безпечний вибір. Бо, на жаль, трапляються випадки, що водії виявляються недобросовісними. Але цей варіант є досить популярним серед тернополян. І аби поїздка була максимально безпечною, потрібно добре перевірити інформацію про водія, почитати відгуки інших його пасажирів. Насправді такі поїздки є вигідними як для водіїв, так і для їхніх пасажирів. Оскільки одні економлять на пальному, інші — на вартості квитка.

У Яремче із Тернополя вас можуть підвезти за 150 гривень. У Київ можна доїхати і за 250, і за 450 гривень. У Львів можна доїхати за 70-120 гривень. Тривалість поїздки за допомогою сервісу BlaBlaCar безпосередньо можна запитатися у водія.

Отож, чим їхати до місця призначення — обирати вам. Головне, аби поїздка сподобалася.

У Тернополі шукають «чарівників» для діток з інвалідністю

НАТАЛІЯ КОРПАН, 097-144-81-32,
NATALIAKORPAN18@GMAIL.COM

Перед новорічно-різдвяними святами у Тернополі проведуть особливу ініціативу для діток з інвалідністю. Долучитися до благодійного заходу «Казкова пригода» закликають усіх небайдужих тернополян.

— Казкова пригода — це захід, під час якого дітки з інвалідністю зустрінуться разом зі здоровими дітьми, — розповідає організаторка Олена Коваль. — В ініціативі

бере участь 11 діток із інвалідністю, віком від 3 до 11 років. Всі вони чекають на диво, і ви можете долучитися до створення свята для них. Потрібно вибрати із списку діток одну дитину і зробити їй подарунок на новорічне свято. Ми прагнемо, щоб люди особисто зустрілися з дітками та вручили їм свій подарунок, оскільки живе знайомство має ефективніший результат.

Організатори на своїй сторінці у соцмережі Facebook «Життя без меж» опублікували список дітей з інклюзією та короткі історії від

їхнього імені. Це допоможе небайдужим заочно познайомитися з учасниками заходу, вдало вибрати подарунки.

— Мета події — зробити всіх людей ближчими один до одного, попри обставини, стан здоров'я, вік тощо, — розповідає Олена. — Захід проходитиме в одній із місцевих дитячих розважальних кімнат, він проводитиметься на волонтерських засадах. Не важливо, який саме подарунок ви приготуєте для діток, а головне, що це йде від серця. Свято носить інклюзивний характер, три-

ватиме воно десь дві-три години.

Планується проведення майстер-класів, розважальна програма.

— Усі, хто бажає допомогти з організацією свята, дитячими новорічними костюмами, подарунками або виступами, пишуть, ми відкриті до співпраці, — каже Олена Коваль.

Олена Коваль вже не перший рік організовує новорічно-різдвяні свята для діток із інвалідністю.

— Щоразу на цих святах я бачила щасливі й такі ширі очі діток, які не дуже мають можливість часто відвідувати різні заходи.

Але є кілька днів у році, коли всі мають відчувати себе щасливими, — каже Олена Коваль. — Дуже добре, що останнім часом люди стають толерантнішими і є побільше заходів, де можуть брати участь дітки із інвалідністю. Сподіваюсь, скоро це у нашому суспільстві стане нормою, а не винятком.

Попередньо організатори зазначають, що «Казкова пригода» відбудеться 21 грудня. За деталями можна звертатися до Олени Коваль за номером 068-225-01-74.

ЩО МОЖУТЬ ДИТЯЧІ СМАРТ-ГОДИННИКИ ТА СКІЛЬКИ КОШТУЮТЬ

Гаджет ■ Багато батьків не мають змоги самостійно забирати дітей зі школи та контролювати їх місцезнаходження. Для цього часто купують спеціальні смарт-годинники, які стежать за перебуванням дитини. Журналіст «RIA плюс» дізнався, чим корисні такі смарт-годинники, як їх обрати та скільки вони коштують

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Дитячий смарт-годинник у Тернополі можна без проблем знайти в різних магазинах побутової техніки, мобільних телефонів та у невеликих точках продажу та ремонту смартфонів. Ціни в різних місцях відрізняються. Головним чином на цінник впливає бренд та функціонал годинника.

— Я купував такий годинник за 1500 гривень моєї сестрі минулої зими, — розповідає студент Олександр. — Їй 12 років. Вона ходить на різні гуртки, зранку до вечора в школі. Восени і взимку повертається вже коли темно. Кожного разу зустрічати її немає можливості. Тому купив такий годинник, щоб можна було бачити, де вона є. І їй краще, що батьки часто не телефонують, і нам спокійніше. Це ж діти, їм теж не подобається кожного разу звітувати батькам, якщо вони затримуються в школі або коли їм постійно телефонують. Тому це дуже корисна штука.

Бюджетні годинники

Як розповідає продавець Дмитро в одному з магазинів мобільних телефонів та аксесуарів, більшість дитячих смарт-годинників є автономними від звичайного мобільного телефону дитини.

— Зазвичай дитячі смарт-годинники не залежать від мобільного телефону, який носить з собою дитина, — розповідає продавець Дмитро. — У нас ціни на такі починаються від 600 гривень. Але для їх роботи обов'язково потрібна SIM-карта. Для неї потрібно підключити тариф, щоб був інтернет.

Як пояснює продавець, «сидіти в інтернеті» з такого годинника можна, але не зручно. Інтернет потрібен в першу чергу для отримання повідомлень та відправки даних про геолокацію. На деякі моделі можна встановити різні месенджери та інші програми, що потребують доступу до інтернету.

На ринку недорогі годинники зустрічаються чи не в кожному магазинчику мобільної техніки. Однак не варто плутати смарт-годинники з фітнес-браслетами.

— Дітям часто купують фітнес-браслети, але це дещо інше, ніж смарт-годинники, — розповідає пан Дмитро. — Фітнес браслети повністю залежать від вашого смартфона. Він з'єднується зі смартфоном через Bluetooth. Такі можуть показувати час, вимірювати пульс, стежити за якістю сну, рахувати відстань та кроки. Також такий браслет вібрує, коли на телефон приходить сповіщення. Коли на вас телефонують — він теж вібрує. Дитячих моделей фітнес-браслетів, як таких, немає. Але є кольорові браслети до них.

Ціни на фітнес-браслети є різні. Китайські копії — від 200 гривень. Оригінальні — від 800 гривень. Найдорожчі обійдуться в 1100 гривень.

Що можуть смарт-годинники?

У магазині мобільних телефонів продавці розповідають, що функцій такий годинник має багато.

— Є моделі, яким можна задати список телефонів, на які може телефонувати дитина, або які можуть надходити на годинник, — розповідає продавець-консультант Олена. — Деякі таких функцій не мають. Є моделі, яким можна задати місце знаходження дитини. Наприклад, можна обрати територію школи. Якщо дитина покине цю зону, то на телефон батьків прийде сповіщення. Якщо дитина знімає з руки годинник — сповіщення про це також прийде батькам.

Продавці також радять обирати моделі смарт-годинників, які мають кнопку SOS. Якщо її затиснути — на телефон батьків прийде сповіщення тривоги

Деякі моделі мають камеру. За допомогою такого годинника можна спілкуватися у відеочаті або робити фото.

Дитячі смарт-годинники від відомих виробників з широким функціоналом, непоганою камерою та захистом від пилу і воло-

Дитячі годинники виконують в різному оформленні та різних кольорах. Є моделі для хлопчиків та дівчат

В магазинах на смарт-годинники дають гарантію від виробника на рік та можуть допомогти з налаштуванням

ги можуть коштувати орієнтовно 2000 гривень.

Що є в інтернеті

Багато людей в пошуках нижчих цін шукають смарт-годинники в інтернеті. У різних онлайн-магазинах справді можна знайти багато моделей дитячих смарт-годинників, які коштують на 50-100 гривень дешевше. Але варто враховувати і вартість доставки.

Якщо замовляти бюджетні копії з Китаю, можна заощадити 100-300 гривень. Саме такі бюджетні моделі переважно продають на ринку та в невеликих магазинах з мобільними аксесуарами. Однак чекати на посилку доведеться кілька тижнів, а то і місяців. Також варто враховувати і різні ризики: годинник прийде несправним чи посилка загубиться. Хоча продавці гарантують повернення коштів або заміну бракованого товару, на це також потрібен час. Для деяких моделей смарт-годинників можна замовити чохла або нові ремінці.

Недорогі моделі годинників від відомих виробників можуть коштувати приблизно 1000 гривень

ЯК ЗМІНЮЮТЬСЯ ЦІНИ НА ОВОЧІ ТА ФРУКТИ. ЩО ЧЕКАТИ ДО НОВОГО РОКУ

Гроші ■ Тернополяни скаржаться, що ціни на овочі та фрукти на ринку значно підвищилися. Черговий стрибок цін очікують у грудні, перед настанням Нового року. Журналіст «RIA плюс» стежить за динамікою цін та з'ясував, що подорожчало, а що, навпаки, подешевшало

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

На багато товарів закінчується сезон. На ринку вже не зустрінеш багато різних фруктів та ягід. На прилавках немає персиків, абрикос, малини та полуниці. Деякі овочі почали дорожчати, а деякі, навпаки, дешевшають.

Що подорожчало

На ринку деякі овочі почали дорожчати. Насамперед впадають в око ціни на огірки. Вони коштують 45-48 гривень. Минулого місяця вони коштували дещо дешевше — 33 гривні за кілограм. Як кажуть продавці, огірки купують не часто, бо дорого.

Ціна на картоплю не змінюється вже чотири місяці. Вона коштує в середньому 13-15 гривень. Хоча цього року на неї неврожай, на ринку та у супермаркетах Тернополя вона лише українська

— Всі огірки вже тепличні, тому так дорого, сезон закінчився, — розповідає продавчиня Олена. — Попит на них є, але він впав. Зазвичай купують по 2-3 огірка. Рідко хто купує кілограм і більше.

На помідори також ціни вросли. Порівнюючи з попереднім місяцем, вони тепер коштують на 5 гривень дорожче. Кабачки у вересні коштували приблизно 7 гривень за кілограм, зараз — 40. Баклажани також подорожчали. Вони тепер коштують 35 гривень за кілограм.

А от ціна на картоплю не змінюється вже чотири місяці. Вона коштує орієнтовно 15 гривень. Хоча цього року неврожай і картоплю доводиться везти із закордону, на ринку та у супермаркетах Тернополя картопля лише українська. У деяких супермаркетах вона навіть дешевша, ніж на ринку — по 13 гривень.

У деяких продавців ще можна придбати сливи. Хоча їх знайти важче, ціни на них не змінилися — 22 гривні за кілограм.

Що дешевшає

Для деяких овочів та фруктів ціни почали знижуватись, оскільки для них настав сезон. Кілограм буряка коштує 7 гривень, капусти — 10 гривень, моркви — 9 гривень. Цибуля подешевшала на 5 гривень у порівнянні з попереднім місяцем. Тепер вона коштує 10 гривень.

Почали дешевшати і цитрусові. Мандарини, порівнюючи з жовтнем, дешевшали майже вдвічі. Вони коштують 35 гривень за кілограм. Продавці кажуть, що

Як змінюються ціни на ринку

	Ціна за кг в гривнях			
	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад
Картопля	15	15	15	15
Буряк	15	13	9	7
Огірки	15	12	33	45
Помідори	25	15	25	30
Морква	20	10	15	9
Капуста	10	10	12	10
Кабачки	8	7	20	40
Баклажани	15	14	25	35
Цибуля	15	12	15	10
Салатний перець	25	16	30	45
Яблука	15	16	16	16
Мандарини	-	65	60	35
Апельсини	-	50	45	35
Лимон	45	45	45	35
Виноград	60	30	35	40
Сливи	17	15	22	22
Хурма	-	60	45	45
Гранат	-	70	65	60

це не межа.

— Мандарини ще подешевшають, — каже продавець Михайло. — На Новий рік вони будуть коштувати 20-25 гривень.

Гранати везуть з Азербайджану. У деяких продавців ціни знизились. Один плід можна придбати за 20-30 гривень. Якщо брати на вагу — то кілограм коштуватиме 60 гривень, а в деяких інших

продавців — 90.

Щоб заощаджувати, тернополяни купують овочі та фрукти у різних продавців.

— Треба добре походити і знати продавців, бо в когось дешевша картопля, в когось — цибуля, — розповідає тернополянин Володимир. — Буряк і капусту краще купувати в магазині, огірки та помідори — на ринку. Раз в

тиждень я приїжджаю на ринок за покупками. Поруч є супермаркети, тому так купувати зручно і заощаджувати можна, головне — мати бажання і час походити.

Як зауважив журналіст «RIA плюс», у різних продавців ціни на одні і ті ж товари можуть відрізнятися на 5-15 гривень. Тому можна знайти овочі та фрукти дешевше.

РЕКЛАМА

Гарячі ціни тижня

(з 20.11.2019 по 26.11.2019)

↓ ВИГОТОВЛЕННЯ
КАМІНИ, ТОПКИ
Мрамор, камінь (гісковик)
• сауни
• хамами
• соляні кімнати

www.kamin-top.com.ua
ПП «Вершина комфорту»

Професійна ЧИСТКА ДИМОХОДУ

від **7000⁰⁰** грн

вул. Крушельницької, 57 (біля світлофора)
тел.: (096) 448-84-86,
(096) 227-73-37, (097) 960-13-66

Все для дому

ВІКНАР'OFF
МАЙСТЕР ВІКНОНОЇ СПРАВИ
ФІРМОВИЙ САЛОН

ВІКНА • ДВЕРІ • ЛОДЖІЇ • БАЛКОНИ

вул. князя Острозького, 70.
тел.: (0352) 42-00-52, (097) 909-49-46, (097) 909-49-43
www.viknaroff.te.ua

1300

1400

5-х камерний профіль

1 892 грн LWS 3 NEW

2 116 грн MegaLine 500

Ти обираєш - RIA нагороджує

НАРОДНИЙ БРЕНД

Тернополяни обирають найкращих

2019

Проголосуй на сайті **brand.20.ua**
вигравай подорож для двох у Будапешт - Відень

Генеральний партнер

Ексклюзивний партнер

Стоматологія
Олексюка

Офіційний партнер

Міжнародний партнер

Хмельний партнер

Медичний партнер

Туристичний партнер

Партнер

Партнер

Партнер

Партнер

Партнер

Партнер здоров'я

40401_201

РЕКЛАМА

6·7·8 ГРУДНЯ
ТЕРНОПІЛЬ

XIX

jazz bez

WITH MAREK

19:00 ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР

ЖИВИЙ ЗВУК

КВИТКИ: **GASTROЦІА** В КАСІ ДРАМАТЕАТРУ ТА У БАРИ КОЗА

404018_201

ПК «БЕРЕЗІЛЬ»

05.12

19:00

Оксана Білозір

Великий сольний концерт

каса.in.ua квитки на найкращі події 097 0000 754

LUTSEVSKYI PROMO

404020_201

ЧОМУ «ПЛАСТ» ЗБИРАЄ КОШТИ ТА ЯК ЖИВЕ ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОСЕРЕДОК

Фінансування ■ Національна скаутська організація України «Пласт» оголосили збір коштів для розвитку свого руху. Передувало цьому вето президента Закону про підтримку «Пласту» та відправлення його на допрацювання Верховної Ради. Чи мають тернопільські пластуни проблеми з фінансуванням та за що «живе» організація, дізнався журналіст «RIA плюс»

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Про те, що українська скаутська організація «Пласт» збирає кошти, оголосили у Києві відомі батьки пластунів — Лідія Таран та Іларіон Павлюк. Організація потребує 10,5 млн. грн. Ці кошти допоможуть підготувати нових волонтерів-виховників та створити нові осередки Пласту. Необхідність у загальнонаціональному зборі коштів знадобилася через те, що президент України наклав вето та відправив на доопрацювання до Верховної Ради закон про підтримку «Пласту». Щоб не входити у політичний контекст, організація вирішила відмовитися від прямої державної підтримки з державного бюджету.

За що існують тернопільські пластуни

Журналіст «RIA плюс» поцікавився у представників тернопільського осередку «Пласт», за які кошти існує організація та чи вистачає державного фінансування зараз.

— Що стосується фінансування, то є два основних джерела, за які і можуть діяти осередки, — розповідає голова тернопільського осередку «Пласт» Назар Гапін. — Держава виділяє приблизно 5-7 мільйонів гривень на розвиток осередків в рік. Також деякі осередки мають ще міське фінансування. Тернопільським пластунам пощастило, оскільки ми маємо міське фінансування. Є закладена програма розвитку «Пласт» у Тернополі. Частина коштів ми використовуємо на утримання приміщення нашої організації. Орієнтовно 100 тис. гривень використовуємо на організацію різних заходів. Батьки також роблять внески.

Як розповідають батьки, розмір вкладу невеликий. Є щомісячні вклади, також кошти збирають під час поїздок.

— Щомісяця ми платимо 35 гривень. — розповідає мама одного з пластунів Діана. — Також ми платимо, коли дітей везуть на екс-

курсії. Сума невелика. Найбільше коштує табір — по 2500 грн. Він є кожного літа.

Назар Гапін пояснює, що щомісячні вкладки потрібні для організації гурткових сходів, які відбуваються щотижня. Для крайових заходів батьки платять більше.

Як розповідає голова осередку тернопільської організації, якщо є державне та міське фінансування, то навантаження на батьків значно менше. У міській раді повідомили, що для розвитку тернопільського осередку «Пласт» з міського бюджету виділили приблизно 1,3 млн. гривень.

— На сесії міської ради було — **Щомісяця ми платимо 35 гривень. — розповідає мама одного з пластунів Діана. — Також ми платимо, коли дітей везуть на екскурсії. Сума невелика. Найбільше коштує табір — по 2500 грн. Він є кожного літа**

прийнято рішення «Про затвердження програми розвитку пластового руху в Тернополі на 2017-2020 роки», — коментує прес-секретар міської ради Мар'яна Зварич. — Відповідно до програми, понад 1 млн 100 тис. гривень передбачено на утримання Дитячо-юнацького пластового центру. Орієнтовно 200 тис. гривень передбачено на заходи «Пласту».

Як пояснює Назар Гапін, кошти, які збирають усюю країною, розподілять між усіма осередками організації.

— Кошти використовують для підвищення кваліфікації виховників, частина використовується для створення нових осередків, щоб вони були у всіх великих містах, — пояснює Назар Гапін. — Деяка частина використовується для забезпечення утримання центрального офісу у Києві, які займаються координуванням та

Стати учасником руху може кожен. Найменшим пластунам 3-6 років. Вони приходять на заняття з батьками. Це «пташата». До «новацтва» можуть долучитися діти від 6 до 11 років. Діти від 11 до 18 років — це «юнацтво»

До старших пластунів можуть долучитися тернополяни від 18 років. Також можна стати і виховником для групи дітей. Вони працюють на волонтерських засадах безкоштовно.

всіма фінансовими витратами.

Як долучитися до організації

Стати учасником руху може кожен. Це можуть бути як діти, так і дорослі. Найменшим пластунам 3-6 років. Вони приходять на заняття з батьками. Це «пташата». До «новацтва» можуть долучитися діти від 6 до 11 років. Діти від 11 до 18 років — це «юнацтво». До старших пластунів можуть долучитися тернополяни від 18 років. Також можна стати і виховником для групи дітей. Вони працюють на волонтерських засадах безкоштовно.

— Виховники не отримують

грошей за свою роботу, — каже Назар Гапін. — Щоб хоч якось подякувати людям, які на волонтерських засадах займаються з дітьми, ми можемо подарувати їм невеликі подарунки та сувеніри. Скільки всього виховників сказати важко, бо хтось приходить, хтось йде. До того ж на одну групу є не один виховник, а кілька, як підміна. Їх в районі 30-50.

Щоб стати пластуном, потрібно батькам з дитиною написати заяву та подати її в тернопільський осередок, який розташований на вулиці Федьковича, 11. Однак, як каже голова тернопільського осередку, в організацію може

поتراпити кожен, але потрібно дотримуватися головних принципів пластунів.

— У нас є вислів: «Пласт — для всіх, але не всі — для Пласту!», — розповідає Назар Гапін. — Потрібно бути вихованим, бути патріотом та мати хороші чесноти. Звичайно, якщо хтось оступився, ми можемо дати пластунові шанс. Але якщо у дитини є проблеми з поведінкою, то, звичайно, ми можемо попросити покинути нашу організацію.

Як допомогти організації

Сьогодні «Пласт» є найбільшим рухом української молоді у світі і налічує понад 12 000 членів (3/4 — в Україні) на всіх континентах у понад 20 країнах світу. Пласт — найбільша демократична скаутська організація на пострадянському просторі. Кожного року пластуни-волонтери вкладають понад 668 000 годин у виховання дітей і щорічно проводять понад дві сотні пластових таборів по всій Україні. Щоб допомогти організації розвиватися, можна зробити пожертву. Наразі вже зібрано понад 700 тис. гривень. Свої внески зробили 522 благодійники. Допомогти організації можна на їхньому офіційному сайті. Там відображається вся інформація про зібрані кошти. Ще є можливість допомогти тернопільському осередку. Для цього треба звернутися в організацію, яка розташована на вул. Федьковича, 11.

ЗАМІСТЬ ІНТЕРНАТУ — «У ГОСТІ». ХТО МОЖЕ ВЗЯТИ ДИТИНУ У СВОЮ РОДИНУ?

Благо ■ Держава пропонує форму виховання для дітей, які потрапили у складні життєві обставини. Замість дитячого будинку, вони можуть тимчасово піти у сім'ю. Як стати патронатним вихователем, чому це потрібно та яке матеріальне забезпечення пропонують, — у матеріалі

НАТАЛІЯ БУРЛАКУ, 097-445-82-67,
NATALIYA.BURLAKU@GMAIL.COM

Подарувати дитині шанс потрапити в сім'ю, а не дитячий будинок може кожен. Тернополянам пропонують взяти патронат над неповнолітніми. Що це таке та які гарантії від держави, розбиралася «RIA плюс».

«Якщо ви маєте добре серце та реально хочете допомогати тим діткам — не бійтеся. Це буде непросто, але того варте. Можливо, це чиєсь врятоване життя. А що може бути цінніше? Але не починайте справу, якщо маєте скептичні погляди. Діти відчують фальш, якщо ви не вибудуєте з ними довірливі стосунки (а у всіх них є травма), нічого не вийде»

— Це круто, ми цю форму виховання апробували на собі. Діти дуже щасливі, що не йдуть у дитбудинки, де не можуть отримати ні постійної уваги до себе, ні любові, ні сімейної моделі поведінки, — розповідає патронатна вихователька Наталія Дудко.

Запровадження патронату — практика, яка поширена в інших містах України та закордоном, але зовсім не знайома тернополянам. Патронат над дитиною — це тимчасовий догляд, виховання та реабілітація дитини в сім'ї патронатного вихователя на період подолання дитиною, її батьками або іншими законними представниками складних життєвих обставин. Патронатні вихователі отримують зарплату, але вони і повинні відповідати ряду вимог.

Брали в родину понад 40 дітей

У Тернополі ще немає жодної патронатної сім'ї. Ми знайшли першу патронатну родину в Україні, яка поділилася своїм досвідом. Наталія та Євген Дудки з міста Бровари понад 10 років беруть до себе в сім'ю на тимчасове виховання дітей, яких вилучають із родин, чи тих, які опинилися у складних життєвих обставинах. Як вони почали цей шлях та чи складно стати

патронатним вихователем, своїм досвідом подружжя поділилося і з тернополянами.

— Ми з чоловіком довго займалися волонтерською діяльністю, допомагали діткам, від яких відмовилися батьки. Вони перебували в лікувальних закладах, поки їх переводили у дитячі будинки. Згодом працівники соцслужб, із якими ми співпрацювали, запропонували тимчасово взяти дитину у свою сім'ю. Власне, на нас і апробували всі законодавчі вимоги стосовно патронату, — говорить пані Наталія.

Першому малюкові, якого взяли в родину, було дев'ять місяців. Згодом його усиновили. Найменшому малюкові, за яким тимчасово доглядали, коли взяли, було лишень три дні від народження. Найстаршому — 14 років. Загалом же Наталія та Євген Дудки стали патронатними батьками для понад 40 дітей.

«Діти мають іти...»

— Хтось повертається у свої сім'ї, для когось соціальні служби шукають прийомну родину чи дають на усиновлення. Ми одразу пояснюємо, що ми не тато і мама. Ви просто у нас в гостях, поки вирішують певні питання, і зовсім скоро підете у свою родину, — продовжує пані Наталія. — Розставатися завжди шкода, але це нормально, коли діти йдуть... Ми щасливі, коли знаємо, що в них буде своя сім'я.

Зазвичай дітки живуть у родині кілька місяців. Найдовше — то півтора року. Поки тривають процеси підготовки документів чи судові засідання, наприклад. Дехто з дітей йде, а потім знову повертається, бо вдома нічого у крашу сторону не змінилося.

— Усі діти, які приходять до нас, пережили якусь травму. У патронатній сім'ї вони мають побачити нормальну модель поведінки в колі родини, щоб сприймати цей світ інакше, щоб бачити, що є любов, нормальне взаєморозуміння, підтримка та допомога.

Усиновили хлопчика. Йому 9

Пані Наталія запевняє, що від них лише один хлопчик потрапив у спеціалізований заклад виховання, і то через те, що має серйозні проблеми зі здоров'ям.

— Діти повинні бути в сім'ях, а не в дитячих будинках. Там вони звикають, що за них все роблять.

Соціум їх ламає, тому вони починають жити так, як їхні батьки, нерідко потрапляють в асоціальні компанії тощо, — переконана співрозмовниця.

Із патронатними дітками не завжди просто, зізнається жінка. Адже кожен із них — це особливий мікрокосмос зі своїм характером, звичками, страхами. І до кожного потрібно знайти підхід.

Забезпечення не завжди вистачає

Останнім часом держава збільшила розмір виплат на одну дитину. Це п'ять прожиткових мінімумів. А раніше був взагалі мізер, два прожиткові мінімуми, чи й того менше.

— До нас приходили дітки, голі й босі. Немовлят давали у одному підгузку і в маечці на виріс. Звісно, ми купуємо все необхідне. Бо ці діти — тимчасово наші, ми повинні забезпечити їм гідне життя. Направду, гроші, які виділяє держава, — це лише якась частинка з того, що реально потрібно малюкові. На жаль, діти, які живуть у патронатній родині, не користуються пільгами ні в школах, ні садках, ні в лікуванні. Ми з чоловіком раніше мали невеличкий бізнес, але від нього довелося відмовитися, заощадження використовуємо і на потреби дітей, які до нас приходять, — говорить Наталія Дудко.

У родині є двоє власних дітей, вони вже дорослі — доньці — 33, а синові — 25. Подружжя також усиновило хлопчика. Йому 9.

«Діти вдячні, і це не фальш»

На питання, що спонукало пані Наталію та її чоловіка стати патронатними вихователями, вона відповідає рішуче: «Ми з чоловіком хочемо, щоб діти жили в сім'ї. Навіть якщо вони в нас тимчасово, ми старасмо подарувати їм тепло та загишок, допомогти пережити кризовий період у їхньому житті, зарядити позитивом та вселити віру, що не все так погано у тому світі. Добро е!»

А як щодо порад? Як наважатися на крок до патронату?

— Тут все просто: якщо ви маєте добре серце та реально хочете допомогати тим діткам — не бійтеся, — говорить вона. — Це буде непросто, але того варте. Можливо, це чиєсь врятоване життя. А що в світі може бути цінніше за це?

Наталія та Олег брали на виховання вже понад 40 дітей. І кожен малюк у їхній пам'яті — назавжди. З багатьма досі спілкуються і люблять, як рідних

ХТО МОЖЕ СТАТИ ПАТРОНАТНИМ УСИНОВИТЕЛЕМ?

Патронатним усиновителем може стати громадянин України, який має досвід виховання дитини, відповідні житлові умови для надання послуг з догляду, виховання та реабілітації дитини у своєму помешканні.

Розмір грошового забезпечення становить п'ять прожиткових мінімумів для працездатних осіб на місяць (станом на 1 квітня 2019 р. — 9 605 грн). Оплата здійснюється за кожен день перебування

дитини в сім'ї.

На дітей, влаштованих в сім'ю, виплачується соціальна допомога на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя у розмірі двох прожиткових мінімумів для дітей віком до 6 років (станом на 1 квітня 2019 р.) — 3 252 грн, для дітей віком від 6 до 18 років — 4 054 грн.

За детальною інформацією ви можете звернутися до управління «Служба у справах дітей».

— Коментар

Ці діти у вас наче «в гостях»

■ Галина Гончаровська, викладач кафедри психології розвитку та консультування педуніверситету:

— Часто з будь-яких причин багато сімей опиняються в складних життєвих обставинах. Заручниками цих обставин стають діти. Вони позбавлені права на щасливе дитинство. Але, як це не звучить парадоксально, вони не перестають любити своїх горе-батьків, вони очікують якихось змін на краще, вони мріють не про дорогий гаджет чи іграшку, а про те, що прийде той час, коли у їхній сім'ї запанує спокій і мама з татом будуть радісними та щасливими. Але дуже довго чуда не стається... Тому для того, щоб уникнути ізоляції таких дітей від батьків, родини та переміщення їх у інтернати, в Україні (з 2017 року) започатковано патронатну форму сімейного виховання дітей. Звичайно, стати патронатною сім'єю — виважене та відповідальне рішення, яке вимагає від майбутніх кандидатів уміння надавати допомогу та підтримку дитині в кризовий період її життя, піклуватися про неї, навчати, інколи елементарним навичкам самообслуговування, а також налагоджувати її спілкування з біологічними батьками, якщо воно порушене. Треба бути готовим 24/7 тримати баланс любові, прийняття, розуміння, віри. Варто також бути готовим до того, що ці діти у вас наче «в гостях» і з часом вони повернуться до своїх батьків, за умови якщо вони подолали кризову ситуацію, спроможні виховувати свою дитину самостійно.

ІСТОРІЯ СОНЯЧНОЇ ДІВЧИНКИ ОЛЕНКИ, ЯКА РОЗУМІЄ, ЩО ВОНА ОСОБЛИВА

Перемога ■ Історія Оленки Мулик, яка має синдром Дауна, і її мами Жанни про те, як звичайна родина у боротьбі за повноцінне життя хоче вселити надію іншим батькам, які виховують особливих дітей

НАТАЛІЯ КОРПАН, 097-144-81-32,
NATALIAKORPAN18@GMAIL.COM

Оленка Мулик — звичайна «сонячна» дівчинка, друга дитина в родині Муликів у Кременці. Оленці — 13 років, зараз вона навчається у звичайній місцевій школі у сьомому класі за інклюзивною програмою навчання. Але впродовж всіх років Оленка змушена боротися із поглядами перехожих й труднощами із соціалізацією, проте дівчинку це не засмучує. Вона розуміє, що особлива, і знає, що навіть із синдромом Дауна така ж, як і всі.

Ми поговорили із мамою Оленки Жанною Мулик про складнощі у вихованні дитини із синдромом Дауна, про терпіння, а головне — любов і прийняття доньки такою, як вона є.

Не брали у дитсадок та школу

Створити гідні умови життя для донечки стало справою всього життя для родини.

— Уперше із серйозними труднощами ми зіштовхнулися, коли віддавали у дитсадок, — розповідає мати дівчинки. — Нас не хотіли брати. Завідувачка садка сказала мені: «Як ви уявляєте, що вона буде вчитись із «нормальними»?». Хоча вона навіть не бачила Олени моєї, я прийшла сама. Я намагалась пояснити, що моя донька зовсім не агресивна, грається на дитячому майданчику з іншими. Але ж мене ніхто навіть слухати не хотів.

Жанна не могла це так залишити, тому після відмови жінка поїхала у районний відділ освіти, де за допомогою одного телефонного дзвінка у цей дитсадок одразу вирішили цю проблему.

— Зі школою така ж ситуація, — каже панні Жанна. — Нам районний психолог говорив: «Не може дитина бути із іншими і все». Ну, звісно, я не змогла це все так залишити, на цей раз поїхала у Тернопіль. Там ми пройшли необхідні комісії і нам зазначили, що Оленка повноцінно готова до школи. Отож, так ми домоглися індивідуальної форми навчання.

Перших чотири роки Оленка вчилася на індивідуальній формі навчання. Вона вміє рахувати, читати, писати.

— Звісно, їй потрібно завжди прикладати більше зусиль для вивчення уроків, ніж ровесникам, — каже панні Жанна. — Зараз Олена

навчається за інклюзивною програмою, я дуже цим задоволена. Біля доньки сидить асистент, який допомагає їй на складних уроках. У класі дітки до неї вже звикли. Оленка прийняла те, що вона особлива

— У неї немає друзів, проте вона не засмучується, — розповідає Жанна. — На жаль, не всі люди у нас ще навчилися бути толерантними. Дітки, як ще були маленькі, то приймали її, а потім підросли і почали ображати. Діти насміхалися, могли відпихати її чи навіть копати. Але ми це все пройшли. Я їй пояснювала, що вона особлива дитинка, а інші дітки просто того не розуміють. Вона вже зараз знає, що у неї синдром Дауна, розуміє, що особлива. Оленка це прийняла і з цим живе. Вона знає, що на неї всі дивляться, проте це її не турбує.

Я хочу показати на прикладі Оленки, що синдром Дауна — це не вирок, пояснює мати дівчини.

— Не потрібно цуратись цього. Мені Бог дав таку особливу дитинку, і їй треба адаптувати до реального життя, — каже жінка. — Я знаю, що на мою донечку звертають погляди, але я на цьому не зациклююся. У мене немає бар'єру, поки я буду жива, то буду вкладати в Оленку всі сили.

Терпіння та любов — головне у вихованні «сонячної дитини»

— Живу тою дитиною, кожен раз, як стукає її серце, то стукає і в мене в грудях, — каже панні Жанна. — Я для Оленки і психолог, і лікар, і друг, і за всіх мама у неї.

Жінка пояснює, що вона намагалася різним чином соціалізувати доньку, віддавала її на безліч гуртків.

— Ми пробували грати на фортепіано. Завдяки цьому Оленка почала грати двома ручками. Малювали, але не з особливою цікавістю. А ось танці — це її, — продовжує співрозмовниця. — У кожній дитинки є свій талант, його просто потрібно розвивати. Повинне бути терпіння до такої дитини, бо діти з таким діагнозом мають свій сильний характер. Певною мірою вони можуть бути агресивні, злі, непосидючі. Проте потрібно лише знайти підхід. Мати повинна, якби їй важко не було, до дитини ставитися з любов'ю. У мене не було знань

Оленка Мулик перемогла у першому Всеукраїнському фестивалі для дітей з особливими потребами «ArtBOOM»

Я хочу показати на прикладі Оленки, що синдром Дауна — це не вирок, — пояснює мати дівчини

жодних методик, як виховувати «сонячну дитину», я просто її люблю. Оленка почала ледь-ледь говорити у три роки. Звісно, я хвилювалася, що вона сильно почне відставати у розвитку, але потрібно перетерпіти, почекати, зрозуміти свою дитину.

Олена мріє танцювати на великій сцені

— Із самого дитинства, як тільки музика десь заграла, то Оленка одразу починала танцювати, — каже мати дівчинки. — Я зрозуміла, що у неї є схильність до танцю. А ще вихователька у садочку теж запримітила, що Оленка схильна бути

танцівницею. Навіть на випускному у садочку моя Олена танцювала. Після цього я її запитала, чи вона хоче ходити на танці. Донечка дуже зраділа, і ми одразу пішли у місцеву танцювальну студію.

Займатися танцями Олена розпочала у шість років. Спочатку відвідувала бебіденс, а потім, коли вже потрібно було вибирати напрямок, то ми записали Оленку на бальні танці.

— На жаль, у нас не було партнера, тому цілий рік донька танцювала сама, — каже панні Жанна. — Після цього року занять бальними ми перевели Олену на східні танці. І їй дуже сподобалося, вона захопилася цим. Олена дуже старалася на цих репетиціях, повністю віддається танцям.

У Кременці Оленка неодноразово виступала на місцевих концертах, тому сцени зовсім не боїться.

Здобула перемогу на Всеукраїнському фестивалі

Оленка Мулик перемогла у першому Всеукраїнському фестивалі для дітей з особливими потребами «ArtBOOM», що відбувся 10 листопада у Хмельницькому.

— Про конкурс ми дізналися від голови громадської організації «Товариство батьків дітей з інвалідністю та їх друзів «Зоря надії» Алли Андрушук, — каже мати дівчинки. Мистецький захід відбувся в обласній філармонії, участь у ньому взяли 300 учасників із Хмельницької, Вінницької та Тернопільської областей. На фестивалі Оленка їхала із сольною програмою.

— Вона звикла танцювати у колективі, а тут потрібно було сольо,

— каже панні Жанна. — Лише за кілька днів до виступу її тренерка поставила танець. Олена записала відео на телефон, як виконує танець, і вдома весь вільний час провела репетиції.

У свою перемогу Олена вірила. Мати дівчинки розповідає, що вона казала перед виходом на сцену: «Мама, я виграю! Я приїхала сюди за перемогою».

Мати дівчинки пригадує той момент, коли оголошували переможців з особливими переживаннями:

— Ви собі не уявляєте, — каже мама, — яка ейфорія у мене досі. У ту хвилину, перед оголошенням результатів, я кажу Оленці, хай одягнеться, бо було холодно, а вона не хотіла. Оленка казала: «Ні, я піду у костюмі отримувати перемогу». Мені навіть не вдалося вмовити її накинути зверху светр. Коли оголошили ім'я «Королеви пластики», моя Оленка побігла на сцену. Це було дивовижне відчуття!

Як зізнається мама Оленки Жанна Мулик, спочатку були сумніви: їхати на захід чи ні, адже дорога не близька. Однак материнське чуття підказувало: треба вирушати. І поки сонне місто прокидалося, маленька танцівниця з хвилюванням і радісними сподіваннями поспішала до своєї мрії. І ця мрія збулася.

— Аплодисменти, компліменти, нові знайомства, а також захопливі майстер-класи, гала-концерт перетворили цей день для Оленки на справжню казку, — каже мати дівчинки.

Додамо, як пообіцяли організатори, фестиваль «ArtBOOM» відбудеться наступного року знову, отже, потенційні учасники, не прогавте свій шанс.

ТЕРНОПОЛЯНИН ОТРИМАВ «СРІБЛО» НА ЧЕМПІОНАТІ З МАСАЖУ В ІТАЛІЇ

Професія ■ Володимир Прийдун, родом із Козови, Тернопільської області, представляв Україну на Інтернаціональному чемпіонаті з масажу SPA Talent 2019, що відбувся в Італії 27 жовтня. Вже понад шість років Володимир вивчає та удосконалює мистецтво масажу та розробив свою власну техніку

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-141-50,
OLIATUR9@GMAIL.COM

«Срібло» на чемпіонаті Massage SPA Talent Italia — не єдине досягнення Володимира Прийдуну. Він отримав титули переможця IV Чемпіонату з масажу в Західному регіоні та переможця XI Чемпіонату України з масажу в 2018 році. Масажист розповів, що навчався різної техніки у Східних майстрів. А зараз планує передати свої знання наступним поколінням.

Про те, як обрати хорошого масажиста та коли вам потрібно відвідати сеанс масажу і який саме вид вам підійде — читайте в інтерв'ю «RIA плюс».

— **З чого розпочалося ваше захоплення масажем?**

— Масаж був моїм хобі. Я робив, як відчував. І людям, хто приходив до мене, це подобалося і було дієво! Тоді я ще навіть уявити не міг, що досягну таких результатів, але вже розумів, що мені «чогось» замало і я вирішив дослідити глибше вивчити цей напрям. Щоб мати змогу відчути потребу кожного та підібрати саме той вид масажу, який людина потребує на цей момент.

— **А чим займалися до масажу?**

— Я був студентом у Львівській політехніці. Власне, тоді і у вільний час почав вивчати та практикувати масаж під наглядом мого першого вчителя. Я багато читав, відвідував семінари, майстер-класи та відпрацював масаж. Через зовсім небагато часу я зрозумів, що мені мало стандартного масажу, який може зробити кожен другий. Я почав багато читати про це, цікавитись цією темою, вивчати нові техніки.

— **Ви на той час жили і працювали у Львові?**

— Так, я почав працювати в одному салоні масажу в Львові, потім змінив місце роботи. Великим кроком в моєму розвитку, в закоханості в цю справу стала робота в салоні масажного мистецтва Наталії Безвуляк. Там був крутий колектив, люди, які справді горять своєю справою. І це дає неабиякий поштовх до

того, щоб самому стати кращим. Під час роботи там я і почав виступати на чемпіонатах.

— **Яким був чемпіонат? Як вдалося потрапити туди?**

— Спочатку я отримав абсолютну перемогу на Чемпіонаті з масажу в Україні. Тоді з моєю колегою Вікторією Лушпенко ми і представили цю напрацьовану техніку. Одразу отримав запрошення на Чемпіонат світу, та тоді команда з України не змогла поїхати. Та вже таку унікальну пропозицію в участі в Інтернаціональному змаганні я не зміг пропустити. Чемпіонат був високого рівня, у якому брали участь команди багатьох країн: Італія, Таїланд, Швейцарія, Боснія, Казахстан, Україна. Майстри вищого рівня, з такими спеціалістами цікаво та приємно виступати та ділитися своїми надбаннями пліч-о-пліч.

— **Все ж це не перше таке вагоме ваше досягнення. Яким був шлях до чемпіонату?**

— Мій найперший чемпіонат був у Львові. Це Чемпіонат Західної України з масажу. Організаторами є Українська SPA-школа. Я пішов виступати, щоб вийти з так званої зони комфорту. Тобто коли я працюю в кабінеті з клієнтом сам на сам, мені комфортно. А от виступи на таких чемпіонатах — це трохи інше. Я йшов, щоб побороти свій страх та показати рівень майстерності. На цьому чемпіонаті я отримав перше місце, далі був Чемпіонат України в Києві. До чемпіонату ми готувалися в дуже короткі терміни і вирішили представляти масаж «в чотири руки».

— **Чому саме цю техніку обрали? З ким ви виступали?**

— Більшість людей сприймають масаж, як просто розмивання м'язів, насправді, масаж — це ритуал. І одним з них є тандем-масаж «Сан Райз». Також часто спостерігав обачливі ставлення колегії до масажу в 4 руки. Та ви уявіть собі лише на хвилинку, що одночасно вас промасовують від п'ятак до вух і ви не розумієте, де хто є, і от тоді настає фаза розслаблення, ваш організм відпочиває, а

Володимир Прийдун під час інтернаціонального чемпіонату Massage SPA Talent, який відбувся в Італії

майстри дбають про його розслаблення і перезавантаження як на фізичному, так і енергетичному рівнях. Одним словом, один сеанс такого масажу замінить вам 5 звичайних! (посміхається — прим. ред). На чемпіонаті я виступав із Тетяною Корж. Разом ми досить довго тренувалися, відточували майстерність до дрібниць, пропраховували все до секунди.

— **Якою була боротьба? Чи важко було виступати?**

— Мені напередодні говорили, що буде важко. Я був готовий. Коли ми робили масаж, то всі рухи знали напам'ять та із закритими очима. Все до дрібниць вивчали. Поїздка і участь вимагала великих фінансових затрат. Ми знайшли компанію, яка нам допомагала, без їх підтримки ми б не змогли поїхати туди.

— **Поділіться досвідом. Який масаж можна вважати хорошим? Як обрати собі масажиста?**

— По-перше, варто звернути увагу на енергетику людини. Цей момент обов'язково треба враховувати. Масажиста варто обирати за своїми відчуттями. Це має бути людина, з якою вам комфортно. Варто прочитати відгуки про цю людину.

— **То енергетика у масажі така ж важлива, як правильна техніка?**

— Я вважаю, що це дуже важлива складова. Зараз у нас більш популярні лікувальні масажі, більш поширені класичні техніки. Люди йдуть на масаж, коли вже бачать якісь проблеми. Але, насправді, коли вас щось конкретно турбує, потрібно звертатися до лікаря.

Майстер масажу в роботі. Володимир Прийдун вважає, що у профілактичному масажі найголовніше — енергетика людини.

Масаж — це профілактика. Його використовують, щоб уникнути різних загострень, ускладнень. Загалом зараз в Європі розділяють лікування і SPA-процедури. У нас зараз все ще перемішано. Зараз важливо розділяти ці категорії. Дуже часто люди згадують про масаж, коли вже бачать якісь проблеми. Моя мета допомагати людям підтримувати свій організм у прекрасній формі та забути про «болячки». Саме тому я працюю над техніками, які благотворно впливають на весь організм, а не на окрему частину.

— **Поділіться планами на майбутнє. Чи плануєте ще участь у чемпіонатах?**

— Під час чемпіонату в Італії

я поспілкувався з суддями чемпіонату, які є професіоналами світового рівня у цій сфері. Цей чемпіонат ще раз підтвердив, що я у правильному напрямку. Я отримав багато знань, підтримки та надихнувся нею! Я чітко розумію, що несу світло в цей світ і продовжуватиму це робити з любов'ю, як і в перший час, коли думав що це хобі. Вчитимуся ще більше, удосконалюватимуся та передаватиму свій досвід іншим. Зараз я розумію, що це є досить високий рівень і пора вже робити наступний крок — почати передавати свій досвід людям, які лише починають це робити. Планів є дуже багато. Хочеться це все робити, реалізовувати, тому що це те, що я люблю.

ПРО НЕАНДЕРТАЛЬЦЯ СЕРЕД СУЧАСНИХ САПІЄНСІВ

Презентації ■ Письменник із Коломиї Артем Чапай написав суржиком філософський роман «Дивні люди» про життя неандертальця серед сапієнсів

ЛЕСЯ ЗАМОРСЬКА, 0-97-504-25-48,
LESIA.ZAMORSKA@GMAIL.COM

Одну із найзатребуваніших книжок цьогорічного Форуму видавців у Львові «Дивні люди» представив у тернопільській книгарні «Є» автор Артем Чапай. Він розповів, що над романом (за визначенням самого письменника — поемою (ронделем) працював майже 5 років, до того ж п'ять разів переписував текст. Книга побачила світ в останні дні серпня у «Видавництві 21».

Головний герой — неандерталець

Артем Чапай розповів, що книгу писав так довго тому, що йому не хотілося розлучатися з персонажами, до того ж раніше ніколи не отримував такого задоволення від написання, тому старався розтягнути цей процес на довше.

За словами письменника, коли в нього виникла ідея написати роман, то спочатку взагалі не було ніякого неандертальця. Проте, роздумуючи на головним героєм, який має бути добрим, щирим, довірливим, порядним, автор зрозумів, що це буде дуже дивна людина.

— Степан Вовк — не ідіот, він має глибокий інтелект, але його сприймають як дуже дивну людину, — каже Артем Чапай. — Усе починається з того, що його відтворили українські вчені за ДНК неандертальця. Мені вже видало-

ся смішним, що це зробили саме українські вчені. Степан виростає в секретному інституті, замаскованому під гаражний кооператив. Цей інститут створили задля дивних людей, які мають виняткові властивості. Наприклад, там є хлопчик, який знає 16 мов, але не вміє спілкуватися з іншими, є дівчинка-математичний геній, але вона аутистка. Власне тому й така назва книжки. Хоча, коли головний герой виходить із інституту, то читачеві стає зрозуміло, що дивними є саме сапієнси.

Стьопа-неандерталець — єдиний представник свого роду, живе серед сапієнсів, розмірковує про них і часто дивується з їхньої поведінки. Цей персонаж ламає безліч стереотипів. Він лагідний, дуже добрий, зворушливий, інтелектуал, безпосередній, його наївність — результат відмінного від сапієнсів світосприйняття, металевих особливостей.

Створив упізнавані типи

Артем Чапай щоразу дивує своїх читачів, бо він дуже різний у своїх нових книжках. Не виняток і його нова поема (рондель).

— У «Дивних людях» багато прихованих сенсів, — каже автор. — «Поема» — це посилання на Гоголя. Її можна назвати гротеском. Тут є багато перебільшень. Найвідоміша книжка Гоголя «Мертві душі» написана як поема. Я намагався

створити збірні образи, які потім будуть упізнаватися. Наприклад, Надія Павлівна Держслужбовець — це збірний образ держслужбовця, Толік-алкоголік — це теж свого роду український архетип. Рондель — це коли книжка починається і закінчується так само. У цьому випадку одним і тим же абзацом, який у кінці сприйматиметься вже зовсім по-іншому, як на початку.

Також рондель містить багато наскрізних рим. У книжці час від часу спливає тема про намагання Надії Павлівни Держслужбовець отримати статус учасника АТО, бо вона поїхала туди на один день. Ще одна наскрізна рима — любов головного героя неандертальця Степана Вовка до свиней. Справа в тому, що йому в інституті сказали нікому не говорити про те, що він неандерталець. Але всі бачать, що він відрізняється від інших людей. Наприклад, не їсть сала, тож його починають вважати євреєм. Також наскрізними римами є любов Степана Вовка до поїздів, геометричних фігур тощо.

Написав роман суржиком

В основі «Дивних людей» — потік внутрішнього мовлення Стьопи-неандертальця, що перемежується з діалогами та полілогами. Тому мова є дуже важливою матерією цього тексту та вагомою складовою стилу Артема Чапая. Автор аргументує це тим, що оповідь ведеться від першої особи, а головний герой повинен говорити відповідно до свого середовища й освіти, і він пояснює: «Пойміть правильно». Також у книжці є ще один знаковий персонаж Толік-алкоголік, який теж пояснює, чому суржик.

— Текст написаний не літературною мовою не випадково, — каже

Письменник Артем Чапай каже, що від написання роману «Дивні люди» отримав велике задоволення, тому впевнений, що читачам сподобається читати цей твір

Артем Чапай. — Бо в процесі я зрозумів, що, лише відійшовши від літературного канону, можна розширити діапазон. Так, Толік-алкоголік переходить з однієї мови на іншу, він розмовляє то літературною мовою, то суржиком. Є персонаж-інтелігент із вищою освітою, який говорить виключно літературною мовою. А от Степан Вовк, який виростає серед нянечок у степовій зоні України, від суржику пробує перейти до літературної мови. У кінці тексту я ввів для симетрії два рядочки російської, коли хлопцеві знайомиться з дівчиною і для підвищення свого статусу переходить на російську.

До речі, весь текст дуже дотепний, з елементами гротеску і трагікомедії, у нього є свій голос, колорит, динаміка, несподівані повороти сюжетної лінії.

Книжка складається з п'яти частин — Вступ, Степ, Цирк, Секс, РАГС. Вони є досить символічними для українців.

Для Артема Чапая було важливо довести, що суржиком можна написати філософський роман. В одному з інтерв'ю письменник сказав: «Я впевнений, декого книжка роздратує. Найперше мовних пуристів, бо ж вони читають багато і прочитають перші. Потім — моральних пуристан, якщо до них дійде сюжет і вони спробують прочитати й собі. Але то пусте. Зате більшість людей, яких я уявляю читачами «Дивних людей», отримують задоволення. Ну і навіть тим, хто драгуватиметься, нудно не буде, це точно. І чому я впевнений: якщо якомуось із моїх персонажів судилося лишитися в пам'яті, в літературі — це буде Стьопа Вовк із «Дивних людей».

Книжкотерапія для дорослих: ТОП-5 коротких романів про почуття

«На запах м'яса» Люко Дашвар
Сюжет нового роману «На запах м'яса», розгортається навколо дівчини Майї, яка хотіла втекти від гонитви за

химерним, покинути щоденний «тваринний» світ та знайти забуття. Покинутий хутір — саме те, що треба. Це гарна можливість закінчити своє життя, чи, може, почати нове? Саме тут, серед широк почуттів і давніх легенд, вона знову повірила в себе. Повірила, що можна жити не заради себе чи якоїсь примхи, а жити заради життя.

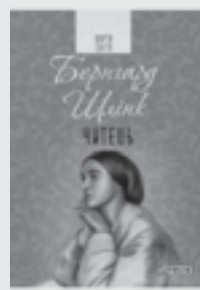
«Щасливі люди читають книжки і п'ють каву» Аньєс Мартен-Люган
Бестселер французької письменниці Аньєс Мартен-Люган — сумна і красива історія

жінки, яка після загибелі чоловіка і доньки втрачає сенс існування. У чарівному Парижі живе Діана, власниця затишного літературного кафе під назвою «Щасливі люди», кохана дружина і любляча мати. Вона обожнює свою сім'ю, читати книги та насолоджуватися запашною кавою. Головна героїня заново вчиться жити, кохати, відчувати.

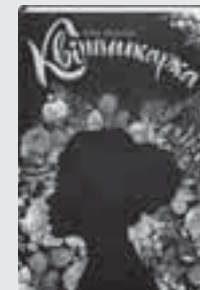
«Закохані в книжки не сплять на самоті» Аньєс Мартен-Люгер
Продовження історії жінки, яка щосили намагається віднайти сенс існування й повер-

нутися до повноцінного життя. Все їй начебто вдається: має приятеля, улюблену справу, чоловіка, який кохає. Думками Діана повертається в далеку Ірландію, де у час безвиході та розпачу їй пощастило знайти відданих друзів і, здається, справжню любов, — хоча посттравматичні страхи і не дали їй ззнатися собі в цьому.

«Читець» Бернхард Шлінк
«Читець» — історичний роман, який став першим німецьким твором, що потрапив до списку бестселерів «The New York Times».

У центрі оповіді — Міхаель Берг і Ханна Шміц. Значна різниця у віці головних героїв, війна та нацизм — теми, які роблять роман знаковим. 15-річний Міхаель закохується в 36-річну Ханну, вона часто просить його читати їй книги; потім жінка зникає на 8 років. Вдруге герої зустрічаються на суді проти нацистських злочинців.

Ніка Нікалоє «Квітничарка»
Вікторії завжди здавалося, що її шлюб щасливий та безтурботний. Але одного разу вона переконалася у зраді чоловіка на власні очі. І

якби не найкраща подруга Мар'яна, Віка ніколи б не наважилась на зміни, адже з чоловіком їх пов'язує син. Вікторія знаходить у собі сили жити далі, творить себе, закохується і мріє про нову родину, про ще одну дитину, донечку. Та життя летить шкереберть, коли під час гінекологічного огляду в неї виявляють пухлину.

«НИВА» ПОВЕРНУЛАСЬ У ЛІДЕРИ ПЕРЕД ЗАКЛЮЧНИМ МАТЧЕМ У РОЦІ

Друга ліга ■ Тернопільські футболісти здобули найбільшу перемогу у сезоні і щонайменше до наступного матчу очолили турнірну таблицю

АНДРІЙ ТИХИЙ, 097-636-12-34,
ANDRIY.TUKHYI@GMAIL.COM

Розгромною виїзною перемогою 0:4 завершився поєдинок 21 туру чемпіонату Другої ліги, у якому тернопільська «Нива» обіграла футбольний клуб «Ужгород».

Матч відбувся 16 листопада в Ужгороді на легендарному місцевому стадіоні «Авангард». Для «Ниви» ця перемога стала другою поспіль у чемпіонаті та найбільш розгромною у цьому сезоні.

Початок успіху поклав півзахисник Андрій Скакун, який відзначився після блискучої флангової комбінації. Наприкінці першого тайму господарі отримали право на пенальті. М'яч влучив у руку захиснику «Ниви» Олегу Хруставці. Проте з одинадцятиметрової позначки один з краших бомбардирів «Ужгорода» Сергій Машталір не зумів переграти тернопільського воротаря Максима Механіва.

Ще три м'ячі влетіли у ворота закарпатців після перерви. Вдруге у чужих воротах розписався Максим Проців, а згодом рахунок до непристойного довів нападник Сергій Кисленко, який провів сьомий гол у сезоні і є найкращим бомбардиром «Ниви».

А масну крапку у розгромі поклав

Ігор Гатала. Півзахисник вийшов на заміну у другому таймі і відзначився красивим дальнім ударом — голкіпер був безсилим.

— Вдячний хлопцям за результат та гру, — каже головний тренер тернопільської «Ниви» Василь Малик. — Ми їхали в Ужгород за перемогою і раді, що вдалося виграти з таким результатом. Нам залишається провести лише один поєдинок у цьому році і є хороші підстави завершити його у лідерах. Загалом команді за першу частину сезону поставив би оцінку відмінно. Враховуючи, що у нас дуже молода команда, то ми домоглися неабиякого прогресу.

Головний тренер «Ужгорода» Василь Варга причини поразки, яка стала для команди шостою поспіль, бачить у нетривалій підготовці перед сезоном.

— Ми команду зібрали фактично за місяць часу і стартували у чемпіонаті, — каже він. — Зараз хлопцям важко фізично і це помітно, особливо у другому таймі. Також нам не вистачає кадрового потенціалу, адже маємо обмежену лаву запасних.

Перемога дозволила «Ниви» наздогнати за очками житомирське «Полісся», яке поступилося рівненському «Вересу». Завдяки кращій статистиці в особистих зустрічах,

Півзахисник «Ниви» Андрій Скакун поклав початок розгрому «Ужгорода»

саме тернополяни очолили турнірну таблицю Другої ліги щонайменше до наступного матчу.

Футбольний рік підопічні Василя Малика завершать домашнім

матчем, що відбудеться на Тернопільському міському стадіоні 23 листопада. Суперником «Ниви» буде «Оболонь Бровар-2» з Бучі. Початок матчу о 14:00.

ДОВІДКА

Турнірна таблиця чемпіонату Другої ліги після 21-го туру:

1. «Нива» (Тернопіль) — 38 очок, 2. «Полісся» (Житомир) — 38, 3. «Верес» (Рівне) — 36, 4. «Поділля» (Хмельницький) — 29, 5. ФК «Калуш» — 26,

6. «Чайка» (Петропавлівська Боршагівка) — 25, 7. «Діназ» (Вишгород) — 25, 8. «Нива» (Вінниця) — 20, 9. ФК «Ужгород» — 19, 10. «Буковина» (Чернівці) — 17, 11. «Оболонь Бровар-2» (Буча) — 16.

Тернополянки відкрили біатлонний сезон у Норвегії

АНДРІЙ ТИХИЙ, 097-636-12-34,
ANDRIY.TUKHYI@GMAIL.COM

Біатлоністки Анастасія Меркушина та Олена Підгрушна взяли участь у Міжнародних передсезонних гонках, що з 15 до 17 листопада відбулися у норвезькому Шушені.

Наші землячки виступили у складі збірної України, яка загалом налічувала 15 спортсменів, серед яких 13 жінок та двоє чоловіків. У рамках стартів, біатлоністки взяли участь у двох видах програми — спринті та гонці з масовим стартом.

За підсумками спринтерської гонки Анастасія Меркушина фінішувала на 30-ій позиції, а Олена Підгрушна — 34-ю. Кращою серед українок стала Віта Семеренко, яка зупинилася за крок від подіуму, фінішувавши четвертою. А перемогу отримала італійка Ліза Вітоцці.

У гонці з мас-стартом Меркушина покращила свій результат, посівши підсумкове 24-те місце. Олена Підгрушна завершила гонку на 31-ій позиції. Цього разу кращою з-поміж української команди стала Валя Семеренко. Досвідчена біатлоністка посіла сьому позицію. А тріумфувала у гонці з масовим стартом ще одна представниця Італії — Доротея Вірер.

Додамо, що за підсумком передсезонних стартів у Шушені, тренерський штаб збірної України сформує список команди для участі у першому офіційному старті сезону. Перший етап Кубка світу з біатлону стартує 30 листопада у Шведському Остерсунді.

Чоловіча збірна з капітаном тернополянином Дмитром Підручним перебуває на заключному тренувальному зборі у шведському Дре-

Анастасія Меркушина продемонструвала найкращий результат у гонці з масовим стартом

СПОРТИВНІ НОВИНИ

Здобули «срібло»

• Змагання з голболу серед жінок з порушеннями зору відбулися з 5 до 9 листопада у харківській комплексній дитячо-юнацькій спортивній школі.

Чемпіонат України провели вже всьоме. Участь у ньому цього року взяли сім команд із Житомирщини, Львівщини, Харківщини і Тернопільщини.

Тернополянки під керівництвом тренера Богдана Котика посіли підсумкове друге місце, виборовши срібні медалі.

У складі збірної Тернопільщини виступили: Катерина Мартинович, Юлія Стецяк, Тетяна Шекань, Людмила Котика. Лілія Маланій та Дарія Лірська.

Додамо, що переможцем чемпіонату України стала друга команда Харківської області. А бронзовим призером — перша команда з Житомирщини.

Обмінялися перемогами

• У п'ятому турі жіночого чемпіонату України з волейболу серед команд Другої ліги тернополянкам вдалося перемогти багаторазових чемпіонок України.

Матчі проти южненського «Хіміка» відбулися 15 та 16 листопада у спортивному комплексі Тернопільського національного економічного університету.

У першій зустрічі тернополянки обіграли чинних чемпіонок 3:0. Але у другій гості взяли реванш — 1:3. У турнірній таблиці тернопільська «Галичанка» наразі ділить 2-4 місця із «Хіміком» та «Поліссям» з Житомира. У цих трьох команд — по 21 набраному очку.

У наступному турі наші дівчата на виїзді поміряться силами із запорізькою «Орбітою». Матчі відбудуться 22 та 23 листопада.

На Закарпатті — «золото» і «бронза»

• Дві нагороди XXI традиційного Міжнародного турніру з греко-римської боротьби вибороли вихованці тернопільської дитячо-юнацької спортшколи.

Змагання серед кадетів та молодших юнаків пам'яті першого президента федерації боротьби Закарпатської області Михайла Токаря відбулися з 15 до 17 листопада у Мукачеві.

У ваговій категорії 45 кг серед кадетів чемпіоном турніру став тернополянин Олександр Шевчук. А «бронзу» у змаганнях молодших юнаків отримав наш Вадим Небор. Хлопець виступив у вазі 52 кг.

До слова, участь у Міжнародному турнірі взяли понад 250 спортсменів з дев'яти країн Європи.

КІНО

кінотеатр
Сінема Сіті
тел. 47-77-37, квитки — 70-110 грн

«Крижане серце 2»

Пригоди, сімейний, анімація,
21-26 листопада

«Мідвей»

Бойовик, військовий, драма,
історичний, 21-26 листопада

«Ідеальна брехня»

Драма, 21-26 листопада

«Зворотній відлік»

Трилер, жахи, 21-26 листопада

«Готель Едельвейс»

Комедія, 21-26 листопада

THE MATRIX REVOLUTIONS

Бойовик, 21-26 листопада

«Полароїд»

Трилер, 21-26 листопада

«Історія Лізи»

Драма, 21-26 листопада

«Вальхалла: Топ Рагнарк»

Пригоди, трилер, фентезі, 21-26 листопада

«Аутсайтери»

Біографічний, драма, 20-26 листопада, поч. — 12.55, 17.10, 18.25, 22.35

«Ангели Чарлі»

Бойовик, комедія, пригоди, 20-26 листопада, поч. — 12.20, 14.45, 20.10, 21.25, 23.50

«Тасмніці райських схилів»

Трилер, фентезі, 20-26 листопада, поч. — 18.05

«Перегони на мільйон»

Мелодрама, екшн, 20-26 листопада, поч. — 14.25

«Додому»

Драма, 20-26 листопада, поч. — 16.30

«Доктор сон»

Трилер, жахи, 20-26 листопада, поч. — 19.50

Завітає Оксана Білозір

У Тернопіль приїде народна артистка України Оксана Білозір. 5 грудня о 19.00 на сцені ПК «Березиль» відбудеться концерт відомої співачки. Народний депутат 3-х скликань, міністр культури України, меценат, волонтер пані Оксана для мільйонів українців у першу чергу — «Українка, Україночка». Квитки: 100-300 грн.

Концерт Оксани Пекун

Цьогоріч виповнюється 25 років з початку творчої діяльності співачки і телеведучої, народної артистки України Оксани Пекун. Ювілейний тур Україною розпочнеться з концерту ПК «Березиль», який відбудеться 21 листопада о 19.00.

Святослав Кондратів. Вікінг

Маєстро скрипки Святослав Кондратів запрошує відвідати на концерт «Вікінг», який відбудеться 29 листопада о 19.00 у Тернопільському драмтеатрі. Буде океан емоцій від романтичної та експресивної музики. Квитки: від 190 грн.

Наталія Могилевська у Тернополі

Концерт відомої співачки Наталії Могилевської з новою програмою «Покохала» відбудеться у ПК «Березиль» 26 листопада о 19.00. Прозвучать нові пісні, улюблені шлягери, буде море сюрпризів від співачки. Квитки: 190-790 грн.

Концерт гурту «Фіолет»

У грудні гурт «Фіолет» вирушає у тур. У Тернопіль хлопці завітають 1 грудня. Концерт відбудеться о 20.00 у нічному клубі Pulse club. Слухачі почують відомі пісні гурту. «Фіолет» — музичний гурт з Луцька, створений у 2009 році.

«Ліга Сміху Тернопіль: фінал»

Концерт фіналу «Ліги Сміху Тернопіль» відбудеться 28 листопада о 19.00 у ПК «Березиль». Саме у цей день визначать переможців. Команди обіцяють ще більше гумору та жартів. Глядачам буде над чим посміятися. Квитки: 120-200 грн.

JazzBez Ternopil 2019

Джазовий фестиваль JazzBez відбудеться 6-8 грудня о 19.00 у драмтеатрі. 6 грудня: DZ'OB, Katherine Zyabluk Trio — Forest Song, 7 грудня: Hans Ludemann Trio Ivoire, Yarosh Organ Trio feat. Katarzyna Mirowska.

КЛУБИ

ALLURE CLUB

просп. Злуки, 45,
тел. 098-757-57-57

«Ретротек» в Allure

Щонеділі нічний клуб Allure запрошує на «Ретротек» з DMC Falya відриватися під кращі хіти від 90-х до сьогодні. Вхід до 00.00 — безкоштовний. Після 00.00: дівчата — 50 грн, хлопці — 80 грн.

The Subbotage Party

Щосуботи клуб запрошує потусуватися під найкращу за останні 30 років музику. До 23.00 — вхід безкоштовний, після 23.00 дівчатам — 40 грн, хлопцям — 80 грн.

Discohouse Friday Night

Щоп'ятниці для тернополян — вечори хаусу та лотерея для перших 99 відвідувачів із призами. До 23.00 — вхід безкоштовний, після 23.00 — дівчатам — 30 грн, хлопцям — 60.

БУНКЕРМУЗ

бульвар ім. Т. Шевченка, 1,
тел. 067-350-22-10
Щосуботи запальні сети готують

діджеї з різних куточків України. Потужні біти та яскраві емоції чекають усіх на вечірці. Щосереді у закладі заточують підбори під запальні ритми латино. Для тернополян — сальса, бачата і меренге. Початок розваг — о 20.00. Приходьте з друзями та заряджайтеся позитивом. Вхід — вільний.

Diamond CLUB

вул. А. Живова, 7
тел. 063-382-30-11
Початок запальних вечірок о 22.00
Вхід до 00.00 — безкоштовний. Після 00.00 — для дівчат — 50 грн, для хлопців — 80 грн.

NIGHT CLUB PULSE

вулиця Братів Гжицьких, 3-А
Щосереді запальна вечірка BARTENDER. Початок о 22.00. Вхід до 00.00 — безкоштовний. Вхід після 00.00: дівчата — 50 грн, хлопці — 80 грн.

ФІЛАРМОНІЯ

Виступ ансамблю танцю «Надзбручанка»

В рамках 80-річчя Тернопільської обласної філармонії 27 листопада о 18.30 у залі філармонії відбудеться концерт академічного ансамблю танцю «Надзбручанка» (головний балетмейстер — Юлія Якимчук). Квитки: 50, 60, 80 грн.

ВИСТАВКИ

«Пікнік на узбіччі»

Виставка живопису Василя Кадара, Володимира Ульянова, Олексія Динника, Руслана Тремби, Тараса Табака, галерея «Бункермуз»

«Живопис»

Виставка картин Богдани Гуменюк (Кременець), художній музей

«Мій погляд»

Виставка гончарних робіт Володимира Довгана, краєзнавчий музей

«Мистецтво зцілює рани»

Виставка 18 вишитих ікон учасник Революції Гідності, волонтера, майстра художньої вишивки, співзасновника Гільдії народних умільців «Перлина» Юрія Дудника (Скала-Подільська), краєзнавчий музей

ТЕАТР

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

(бульв. Т. Шевченка, 6).
Тел. 52-40-66,
квитки 30-70 грн, поч. — 19.00

«Мартин Боруля»

Музична комедія, І. Карпенко-Карий, поч. 19.00 — 20 листопада

«Мазепа»

Сповідь перед людьми і часом Б. Мельничук, О. Мосійчук за творами Б. Лепкого, поч. 19.00 — 21 листопада

«Язичники»

Сімейні сцени, Г. Яблонська, поч. 19.00 — 23 листопада

«Малюк і Карлсон»

Казка, А. Ліндгрен, поч. 13.00 — 24 листопада

«Летюча миша»

Музична комедія, за одноймен-

ною оперетою Й. Штрауса, поч. 19.00 — 24 листопада

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ТЕАТР АКТОРА ТА ЛЯЛЬКИ

(вул. Січових стрільців, 15).
Тел.: 52-49-54, 52-49-57, 25-15-69,
квитки — 30 грн,

«Кривенька Качечка»

Казка за мотивами українського фольклору, В. Лісовий, поч. 12.00, 14.30 — 24 листопада

У ТЕРНОПІЛЬ НА ПОКАЗ ФІЛЬМУ «З УКРАЇНИ ДО ГОЛЛІВУДУ» ПРИЇХАВ ЛАУРЕАТ «ОСКАРА»

Прем'єра ■ Вперше документальну стрічку «З України до Голлівуду» показали саме в Тернополі на фестивалі FilmWave. 14 листопада у наше місто завітали американець українського походження, лауреат премії «Оскар» Євген Мамут, а також один з режисерів і обидва продюсери фільму

На прем'єру фільму «З України до Голлівуду» у Тернополі приїхали лауреат премії «Оскар» Євген Мамут і його дружина, художниця і мультиплікатор, Ірина Борисова

У 1987 році Євген Мамут спільно з трьома своїми колегами отримав премію «Оскар». Це науково-технічна нагорода за проєктування і розробку спецефектів для фільму «Хижак»

ДАНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
DIANA.OLINYUK@GMAIL.COM

«З України до Голлівуду» — це стрічка про вихідців з України, які досягли слави в Голлівуді. Розповіді про досягнення українців у минулому переплітаються у фільмі з особистими оповідями тих, хто сьогодні «запалює» свої зірки на голлівудському небосхилі.

До 21 листопада стрічку можна побачити у кінотеатрі «СінемаСіті».

— Мало хто знає, що наші співвітчизники відіграли неабияку роль у створенні славнозвісної «фабрики мрій» та виникненні «Оскара» і сприяли появі американських фільмів, що стали історією світового кіномистецтва. Майже кожен із них має свою зірку на «Алеї слави», «Оскар» чи «Золотий глобус», але найважливіше те, що всі вони зробили неймовірний внесок, збагативши Голлівуд не тільки своїм талантом, а й принесли в нього власну культуру, частину свого життя, — розповідає режисер стрічки Станіслав Сукненко.

Подарували ідею «американської мрії»

Над фільмом працювали майже два роки. Це робота двох режисерів — Станіслава Сукненка та Галини Кувівчак-Сахно. Її не було на прем'єрі в Україні, бо зараз вона в Лос-Анджелесі, але її періодично можна бачити у фільмі. Вона є мамою молодій актриси Іванки Сахно, яка зараз робить кар'єру в Голлівуді і є однією з героїнь фільму. А знімав фільм її чоловік Анатолій Сахно — відомий український оператор.

В основі стрічки — книжка Станіслава Сукненка «То Hollywood from Ukraine» («З України до Голлівуду»), її торік представили в Києві. Поки вона є лише в англомовній версії. Це розповідь про українське коріння ста визначних діячів американського кіно. За словами Сукненка, цю тему він досліджував протягом 10 років.

— Два роки роботи над фільмом — це досить довго, як для документального кіно, а надихнула мене на цю роботу любов до кінематографа і до своєї країни, — каже режисер. — Ми знімали і в Україні, і в США, зустрічалися з людьми з діаспори. У фільмі є історії цих людей та історії розвитку кіно, бо наші співвітчизники брали участь практично в кожній декаді розвитку Голлівуду. Ми починаємо розповідь з кінця 19 століття про перших вигнанців із Західної України,

емігрантів, які брали участь у створенні Бродвею, мюзиклів, музики і до створення самого Голлівуду, бо дуже багато євреїв із Східної Європи, зокрема і з України, приїздили в Америку, щоб створити царство, яке стало Голлівудом. Через свої фільми вони подарували американцям ідею про «американську мрію». Багато історій, які ми оповідаємо у фільмі — це не лише історії акторів, режисерів чи продюсерів, це про вплив на різні культурні галузі — анімацію, акторську школу, музику, технічні розробки для виробництва кіно. Це наш перший масштабний проєкт, який розповідає про внесок України в загальносвітову культуру.

П'ять історій у фільмі — про вихідців з Тернопільщини

У стрічці, зокрема, йдеться про аніматора Володимира Тиглу, який працював над такими відомими повнометражними анімаційними фільмами Волта Діснея, як «Білосніжка та сім гномів», «Пінокіо», «Фантазія» та «Дамбо».

Засновник акторської школи Лі Стразберг народився в Буданові. З цієї школи вийшли американські ікони «Методу» — Мерілін Монро, Аль Пачіно, Джейн Фонда, Дастін Хоффман, Джеймс Дін, Роберт де Ніро, Марлон Брандо, Міккі Рурк, Анджеліна Джолі. Ця школа існує і сьогодні.

Майкл Мазуркі (Михайло чи Маркіян Мазуркевич) теж народився на Тернопільщині. Він став дуже відомим спортсменом і актором. На його рахунок майже 200 фільмів.

Батько оскароносного актора Володимира Палагнюка (Джек Пеланс) був з Тернопільщини, а мама зі Львова. Це видатний актор Голлівуду, який раніше був професійним баскетболом. Він отримав «Оскара» за фільм «Міські піжони».

Одна з найбільш знакових постатей «Фабрики мрій» — це старший віцепрезидент компанії MGM Люба Кеске, яка народилася на Тернопільщині. Вона 48 років пропрацювала на студії і зробила кар'єру від простої працівниці до статусу другої людини в компанії.

Буде продовження

Ірину Борисову теж знімали для цієї стрічки. Але матеріал у фільм не потрапив. У стрічку ввійшла лише невелика частина історій про видатних українців. З підготованих понад двох з половиною годин матеріалу до стріч-

ки ввійшли лише 72 хвилини. Як зазначили продюсери, окремі історії стрічки стануть основою наступних проєктів, наприклад, про Ірину Борисову.

— Ми почали цю історію, і вона не закінчиться цим фільмом, — зазначив режисер. — У нас є плани продовжувати цю тему.

Як Євген Мамут потрапив у Голлівуд

Харків'янин Євген Мамут — майстер спецефектів, лауреат премії «Оскар», є одним з героїв фільму «З України до Голлівуду».

Арнольд Шварценеггер охрестив Євгена Мамута батьком «Хижак», йдеться у фільмі. На рахунок пана Мамута такі стрічки як «Леді-яструб», «Брудні танці», «Куди приводять мрії» та «Матриця». В Америці він заснував музей анімації, присвячений розвитку візуальних ефектів у кіно та анімації.

— Коли я приїхав в Америку, то відправив 200 резюме і отримав два відгуки, — розповідає у стрічці Євген Мамут, — на трансформаторний завод працювати електронним інженером і отримав один дзвінок з кіностудії EFX Unlimited. Мені сказали: «У нас захворів чоловік, який має плівку. Приходь на роботу. Зможеш?» Згодом я вже працював на машині оптичного друку.

Пізніше він переїздить до Массачусетса.

— Ми працювали над концептом зображення, що має здатність розтягуватися, — розповідає інженер. — Пізніше цю техніку використали у фільмі «Хижак», створивши істоту, що була здатна одночасно бути видимою і невидимою. Так я опинився в Голлівуді і отримав «Оскар». Ще я винайшов цей еластик-ефект і було знято кілька фільмів з цим ефектом. Коли робили «Матрицю», ми займалися експериментальними роботами. Я не вигадував нічого такого, просто робив свою роботу. Як це робилося? Коли актор підстрибує в повітря і замирає, камера йде навколо. Ми поставили 122 фотоапарати, синхронізували їх. Всі ці камери клацали в один і той же час. Потім плівка витягується, проявляється, сканується, і після цього ці кадри виставляються один за одним. Зйомка була зроблена тут, в Массачусетсі.

Євген Мамут має чудовий музей в Ленноксі, штат Массачусетс, де представлена історія тих, хто працював над візуальними ефектами. Там є своєрідне родинне дерево, на якому зображено, з чого все починалося.

У Тернополі володар «Оскара» вперше приїхав на Тернопільський кінофестиваль

разом зі своєю дружиною Іриною Борисовою, яка є художницею, ілюстраторкою, директоркою музею анімації в Массачусетсі (США).

— Тернопіль — дуже красиве місто, — говорить Євген Мамут. — Гарне, доглянуте, ми погуляли його вуличками, сподобалися будівлі європейського типу. Мені подобається ваше місто. «З Америки до Голлівуду» — це перша стрічка, яку подивимося тут на фестивалі. Ми її ще не бачили.

Євген Мамут емігрував в Америку 41 рік тому.

— Коли мене запитували, звідки я, відповідав — з України, — розповідає пан Мамут. — Ніхто не знав, де це. Тепер, коли почалася війна в Україні, розуміють, де є Україна. Почали співпереживати, розрізняти. Я сподіваюся, що після цього фільму, тепер всі в Америці будуть знати, де Україна. І я думаю, що в подальшому нам, українцям, уже не треба буде виїжджати в Америку, а тут буде свій Голлівуд. І наші люди тут можуть зробити набагато більше, ніж вони зробили там.

Дружина пана Євгена — Ірина Борисова — художник і аніматор. Вони познайомилися в Харкові на кіностудії політехнічного інституту, а одружилися вже в США. Зараз живуть в Массачусетсі.

На тернопільському фестивалі Ірина Борисова показала свій ляльковий мультфільм «Риби немає» на екологічну тематику. Розповідає, що в анімації працює з 1972 року.

— Євген навчив мене анімації, — розповідає пані Ірина. — У Харкові ми робили перші мультфільми. Євген винайшов стереомультфільм, потім він робив мультфільм за допомогою електронно-обчислювальної машини. Коли Євген поїхав у США, я ще багато років працювала в Харкові головним художником театру ляльок. Згодом і я приїхала в Америку, живу там уже 26 років. Першу роботу отримала в Нью-Йорку. Євген теж працював у великій кіностудії візуальних ефектів в Нью-Йорку. Згодом ми переїхали у Массачусетс.

«Справи час, а потісі годину», – подумав я в дві години ночі: відклав дріль і взяв скрипку.

Вам, дівчатам, взагалі добре: захотіла їсти – пішла зварила.

Твердження, що немає джентльменів, несправедливе.

Сьогодні, наприклад, я бачив чоловіка, який тримав парасольку над дружиною, поки вона міняла колесо машини.

Я хотів би знову стати 14-річним, щоб я міг занепасти своє життя інакше. У мене є свіжі ідеї.

З листа в газету: «У мене конфіскували самогонний апарат. Чи можу я отримати компенсацію у зв'язку з втратою гоудувальника?»

Вчені довели, що папуги, які живуть у питухих людей, відмінно розбираються в політиці і спорті.

Моя дівчина сказала, що в день народження на мене чекає щось особливе. Хитра!

Тепер мені доведеться зустрітися з нею ще п'ять місяців.

Люди, які «вміють жити», насправді просто сидять на шиї в тих, хто вміє працювати!

Два рази на тиждень я влаштовую собі заслужений відпочинок. А п'ять разів на тиждень – незаслужений.

– Алло, люба моя, зойно по радіо передали, що один псих їде по зустрічній. Будь обережно!
– Один? Так їх тут тисячі!

Люди так дивуються котячій любові до коробок, а самі багато років збирають, щоб купити свою в новобудові. Всі

люблять коробки.

Вегетаріанці – це такі дивні люди, які думають, що ковбаса зроблена з м'яса.

Зараз у магазинах стали продавати істивний пластилін. Хмм. в моєму дитинстві весь пластилін був істивним.

Ніяк не виходить витратити гроші з розумом: то розуму не вистачає, то грошей.

Кажуть, що риба корисна для мозку. Ну не знаю, я вже і оселедцем лоб натирала, і йоржа до потилиці прикладала...

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД НАДРУКОВАНИЙ В «РИА ПЛЮС», №45

ТИЖНЕВИК «РИА ПЛЮС»

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «RIA плюс» №507-107 ПР, серія ПР, видане 10.08.2011 р. Державним комітетом телебачення і радіомовлення України. Засновник ТОВ «RIA Холдинг». Видавець з 2006 року – ТОВ «Видавництво «РИА»; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а

Газета є членом «Української Мережі Оголошень».

Газета є членом асоціації видавців періодичної преси України.

World Association of Newspapers Газета є членом Всесвітньої Газетної Асоціації

Тижневик «RIA плюс» доставляють за передплатою підприємствам Тернопільщини та провідним підприємствам України.

Безкоштовне розповсюдження друкованого ЗМІ оплачено рекламодавцем. **Реклама** позначається реєстраційним номером та друкується відмінним від основного шрифтом. Матеріали у рубриках «Зроблено в Тернополі», «Новини компанії», «Шопінг», «Політична позиція» та «Прес-служби» публікуються на правах реклами. Редакція не завжди поділяє думки авторів та не несе відповідальності за тексти реклами й оголошень. Передрук матеріалів – тільки з дозволу редакції. Буквосполучення **RIA, PIA, PIA** (а також у сполученні з будь-якими словами та висловами), графічні зображення вказаного, заборонені для копіювання згідно з авторськими правами.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

м. Тернопіль, вул. Дубовецька, 1-Б (колишній будинок офіцерів). **Працюємо 9.00-18.00.**
Поштова адреса: 46001, м. Тернопіль, вул. Дубовецька 1-Б.

Телефони редакції: (0352) **43-00-50, 43-00-56**
Телефони кур'єрської служби і передплати: (0352) **43-00-50, 43-00-56**
«RIA плюс» в Інтернеті: <http://20minut.ua>
ПРАВИЛА ПОДАННЯ ОГЛОШЕНЬ ЧИТАЙТЕ НА 3-й СТОР. БЛОКУ «РОБОТА»

Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «РИА»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м. Вінниця вул. Ширшова, 3-А; свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ №.194-57Р від 12.08.2009 р

Головні редактори: Наталія Бурлаку — 097-445-82-67, Мар'яна Дохват — 097-783-53-39.

Дизайн та верстка: Ольга Рагуцька
Відділ реклами: 43-00-50.

Відділ кур'єрської служби та передплати: Лілія Павлишин, 095-837-87-14.

Відділ оголошень: 098-477-12-70
Номер набраний та зверстаний комп'ютерним центром RIA.

Рекомендована ціна 5 грн 00 коп.

Віддруковано в друкарні «Прес Корпорейшн Лімітед», м. Вінниця, вул. Чехова, 12-А, тел. 0-432-55-63-97.

Тираж **27541** примірників. Зам. № **191246**

БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ

ексклюзивної рекламної агенції

ТОВ «РИА МЕДІА»: р/р 26002012027968 код ЄДРПОУ — 40914460 в ПАТ «УкрСоцбанк», м. Вінниця, МФО 300023, свід. про реєстр. плат. ПДВ № 1602084500053. Інд. податк. номер 409144602081.

Передплатний індекс

22196

КАРТОН-ПЛАСТ
 ГАЙОВА 30 ЖИВОВА 25
 КОПЕРНИКА 3 ОБ'ЇЗНА 17
 15 КВІТНЯ, 15 РУСЬКА 5

пакуй та вези!

**МАКУЛАТУРА
 ПОЛІЕТИЛЕН**

ПІДАОНИ

ЄВРО-КУБ

тел.: 25 88 28, 52 00 50
 (067) 350 20 58, (067) 350 20 60

Погода у Тернополі

	gismeteo	sinoptik
СЕРЕДА, 20 ЛИСТОПАДА	+7°C +11°C	+9°C +11°C
ЧЕТВЕР, 21 ЛИСТОПАДА	+2°C +6°C	+3°C +7°C
П'ЯТНИЦЯ, 22 ЛИСТОПАДА	-2°C +2°C	-1°C +1°C
СУБОТА, 23 ЛИСТОПАДА	-2°C +4°C	-2°C +2°C
НЕДІЛЯ, 24 ЛИСТОПАДА	+3°C +6°C	+2°C +5°C
ПОНЕДІЛОК, 25 ЛИСТОПАДА	+3°C +6°C	+2°C +5°C
ВІТТОРОК, 26 ЛИСТОПАДА	+4°C +5°C	+3°C +5°C

**НАШЕ
 RADIO
 104.1 FM**

**СЛУХАЮ
 ЗАВЖДИ**

МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР
 Запрошує чоловіків взяти участь у програмі

ДОНАЦІЇ СПЕРМИ

Вимоги:

- наявність хоча б однієї здорової дитини;
- без соматичних та спадкових захворювань;
- фізичне і психологічне здоров'я;
- без шкідливих звичок.

Гарантуємо
винагорода
 за
сприятливі
медичні
обставини

Деталі за телефоном:
098 8 580 580

Заклад ліцензований та акредитований МОЗ України

на роботі
 вдома!
 на природі

**РАДІО
 П'ЯТНИЦЯ
 91.2 FM**

**У НАС ЗАВЖДИ
 П'ЯТНИЦЯ!**

**Проектний
 Менеджмент**

Курс спеціалізації у Вінницькій IT-Академії від найкращих РМ-ів

Реєструйся на сайті:
ita.in.ua

Твій шанс стати професійним РМ-ом і потрапити в світ IT

067 431-19-21

Увага!

ЗАЧИНЕНО **ВІДЧИНЕНО**

Пункт прийому оголошень знаходиться на вул. Сагайдачного, 2 (у магазині «Преси»)

АНЕКДОТИ

 Коли в розмові з подругою ваша дружина говорить «...і мій теж...», ймовірність того, що вас хвалять дорівнює нулю.

 Прийшов п'яний сусід і попросив політичного притулку.

Слідом увірвалася його дружина з качалкою і наплювала на всі норми міжнародного права.

 Обрати подарунком до дня народження дружини зазвичай важче, ніж обрати саму дружину.

МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР
 Запрошує жінок взяти участь у програмах:

СУРОГАТНОГО МАТЕРИНСТВА

Вимоги:

- жінки віком до 35 років;
- наявність хоча б однієї здорової дитини;
- фізично і психологічно здоров'я;
- без шкідливих звичок.

ДОНАЦІЇ ЯЙЦЕКЛІТИН

Вимоги:

- вік до 32 років;
- наявність хоча б однієї здорової дитини;
- задовільне соматичне здоров'я;
- відсутність спадкових захворювань;
- відсутність шкідливих звичок.

Гарантуємо
сприятливі
медичні
обставини

Деталі за телефоном:
098 8 580 580

Заклад ліцензований та акредитований МОЗ України

**Склад
 МАТРАЦІВ
 і меблів**

(096) 00-111-00

Гороскоп

ОВЕН Вам варто прислухатися до свого оточення і друзів. Не бійтеся почати контактувати з незнайомими і впливовими людьми.

ТЕЛЕЦЬ Впродовж тижня ваш стан буде трішки емоційно нестабільним: на вас чекають перепади то щастя, то суму.

БЛИЗНЮКИ Ваша організованість допоможе вам швидко розібратися з усіма важливими справами пізніше.

РАК Цілоком ймовірно, що у вас може виникнути грошова криза, однак не переймайтеся – згодом всі втрати ви з легкістю повернете.

ЛЕВ Постарайтеся розумно розділити час на роботу, друзів та відпочинок. Все залежить від правильного розподілу часу та сил.

ДІВА Можливо, вас очікують суперечки з працівниками, але постарайтеся бути стриманими та не показувати своєї невдоволеності.

ТЕРЕЗИ На роботі у вас буде як ніколи багато справ, але зі всіма ви впораєтесь та досягнете поставлених цілей. Головне – будьте пильними!

СКОРПІОН Зробіть генеральне прибирання. Звільнивши шафу від непотрібного вбрання ви відчуєте значне полегшення.

СТРЕЛЕЦЬ Намагайтеся уникнути безініціативності і невпевненості в собі. Вам варто більше часу приділяти на робочі завдання.

КОЗЕРІГ Зберігайте холодний розум, стриманість на роботі, це дозволить досягнути висот, про які ви раніше навіть не мріяли.

ВОДОЛІЙ Усі ваші хороші вчинки повернуться до вас сторицею. Слідуйте за своїм характером та емоціями.

РИБИ Тижень обіцяє бути сприятливим у фінансовому плані, не виключені додаткові грошові надходження.